

Verkiezingsprogramma

Lansingerland 2018-
2022

**Samenleven met elkaar
nu en in de toekomst.**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding en terugblik.....	4
1. Waarden & traditie.....	5
1.1. Lokale eigenheid.....	5
1.2. Cultureel erfgoed.....	6
1.3. In onze gemeente staan inwoners centraal	6
1.4. Balans tussen werk en tijd voor elkaar.....	7
2. Veiligheid	7
2.1. Veiligheid in de buurt	7
2.2. Geen coffeeshops en geen ruimte voor prostitutie	8
2.3. Radicalisering.....	8
2.4. Burgerschap.....	9
3. Sterke samenleving	10
3.1. De wijkaanpak	10
3.2. Doe mee	13
3.3. Verenigingen	13
3.4. Vrijwilligers	14
3.5. Sport en bewegen	14
3.6. Cultuur en recreatie	15
3.7. Bereikbaarheid	16
3.8. Voldoende en betaalbare woningen	17
3.9. Grenzen aan de groei	17
4. Familie en gezin	18
4.1. Gezinnen.....	18
4.2. Kindvriendelijke buurten.....	19
4.3. Onderwijs	19
4.4. Jeugd.....	20
5. Zorg voor elkaar.....	21
5.1. Preventie	21
5.2. Persoonlijke kracht.....	22
5.3. Omzien naar elkaar.....	22
5.4. Professionele zorg	23

5.5.	Betaalbare zorg	23
5.6.	Organisatie van de zorg.....	24
5.7.	Participatie	25
6.	Eerlijke economie	25
6.1.	Bedrijvigheid.....	26
6.2.	Werkgelegenheid	27
6.3.	Glastuinbouw & greenport.....	27
6.4.	Duurzaamheid	28
6.5.	Energietransitie	29
6.6.	Prettige leefomgeving	31
6.7.	Mobiliteit	32
6.8.	Gezonde gemeentefinanciën	33
7.	Dienstverlening en bestuur	33
7.1.	Dienstverlening.....	34
7.2.	Gemeentelijke samenwerking.....	34
7.3.	Bestuur	35

Inleiding en terugblik

Vier jaar geleden zocht het CDA de weg naar balans. De balans tussen aan de ene kant de grote financiële problemen van de gemeente Lansingerland op te lossen en anderzijds dit op een manier te doen die de samenleving niet ontwricht. Na deze vier jaren kunnen we met tevredenheid vaststellen dat dit grotendeels gelukt is en dat het CDA als coalitiepartij met verantwoordelijkheid voor financiën en grondzaken hier een belangrijke rol in heeft gespeeld. Hier zijn we oprecht trots op.

Verder hebben we in de afgelopen 4 jaar de wijkaanpak verder geïntensiveerd. Een deel van onze wijkaanpak is ook gemeentebeleid geworden, we hebben als partij het doel om alle wijken tweemaal te bezoeken in deze raadsperiode gehaald. Uit deze wijkaanpak hebben we veel input gehaald om politiek dicht bij de inwoners te bedrijven. Daarom zetten we in dit verkiezingsprogramma de wijkaanpak door.

De afgelopen vier jaar hebben ook in het teken gestaan van de grote decentralisaties in het sociaal domein. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor een groter takenpakket in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, in de jeugdhulp en de participatiewet. Een enorme uitdaging, die gepaard ging met rijks bezuinigingen. Na een periode van aftasten is pas recent de stap gemaakt naar eigen lokaal beleid. De komende vier jaren zal dit beleid verder vorm moeten krijgen.

Wereldwijd begint het gevolg van de klimaatverandering steeds zichtbaarder te worden. Overstromingen, hittegolven en andere vormen van extreem weer beheersen het nieuws, samen met de migratiestromen die het gevolg zijn van deze zaken. Ook Lansingerland zal een steentje bij moeten dragen bij het oplossen van dit wereldwijde probleem. Daarom heeft het thema energietransitie en duurzaamheid meer dan ooit tevoren een belangrijke plek in dit verkiezingsprogramma.

Nu de financiële problemen grotendeels zijn opgelost en de risico's rond grondprojecten overzichtelijk beginnen te worden, is Lansingerland klaar voor de volgende stap. Een meer duurzaam Lansingerland, met behoud en versterking van goede tradities en waarden, waar mensen zich gekend en erkend blijven voelen in een groene omgeving met een dorps karakter, dicht bij de stad.

1. Waarden & traditie

Waarden en traditie zijn belangrijk voor ons als individu en voor de samenleving. Veel mensen ervaren hun eigen leven als goed, maar maken zich zorgen over hoe wij met elkaar omgaan. Plezierige omgangsvormen op straat, respect voor de wet en onze democratische instituties, vrijheid en rechtvaardigheid ervaren en koesteren, en je betrokken voelen bij de samenleving, oog hebben voor welvaart en welzijn van toekomstige generaties: dat zijn waarden die in allerlei Nederlandse tradities – lokaal en nationaal – al generaties lang worden doorgegeven. Tradities ook die gevoed zijn door een lange geschiedenis van Nederland in de wereld. Een geschiedenis waarin velen uit Nederland over de wereld zijn verspreid, maar ook waarin velen vanuit allerlei delen van de wereld hun thuis hebben gevonden in Nederland.

Christendemocraten vinden dat mensen écht tot hun recht komen als zij (actief) betrokken zijn bij de samenleving. En die samenleving is in de eerste plaats onze directe leefomgeving. Daarom vindt het CDA dat er een belangrijke rol is voor actieve inwoners in samenwerkingsverbanden, zoals verenigingen, kerken en wijken. Het CDA streeft ernaar dat alle inwoners aan de samenleving kunnen meedoen. Ook voelt het CDA, vanuit het besef van verbondenheid tussen generaties, zich geroepen tot zorg voor cultuur en natuur. Deze uitgangspunten lopen als een rode draad door onze standpunten.

1.1. Lokale eigenheid

Wat is ons doel?

Onze samenleving is opgebouwd uit talloze verbanden, waarin mensen met ondernemingszin samen activiteiten organiseren. Dat kenmerkt ook de drie kernen van Lansingerland. Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs en de buurtschappen Kruisweg en Rotte hebben elk hun eigen karakteristieken of eigenheid. Of het nu gaat om de bedrijvigheid in de dorpscentra, monumentale gebouwen, de ontmoetingsplekken en het verenigingsleven, zij bepalen de eigenheid van de kernen van Lansingerland en vormen een gedeeld herkennings- en ankerpunt in het sociale leven van onze inwoners.

Het CDA wil de lokale eigenheid van onze drie kernen behouden en ruimte geven aan onze inwoners en ondernemers deze te ontwikkelen en te versterken: zij vormen de ruggengraat van Lansingerland. Het CDA zet in op een bescheiden groei van Lansingerland. Bescheiden omdat we zowel het dorpse karakter van Lansingerland als de toonaangevende glas- en tuinbouwsector willen behouden.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA staat voor een actief kernen- en wijkbeleid. We zoeken, net als afgelopen jaren, de inwoners en ondernemers op, stimuleren het nemen van initiatieven en faciliteren dit waar mogelijk. Het CDA gaat daarbij voor drie levendige dorpscentra;
- Bij de ontwikkeling en gestage groei van onze gemeente, houden we – in overleg met onze inwoners en ondernemers- rekening met hun wensen en belangen.
- Ons uitgangspunt bij een gestage groei is dat we het dorpse karakter van de kernen in stand houden, bij de inrichting van de buitenruimte en wijze van bouwen. Maar ook door te investeren in de sociale infrastructuur, zoals een actief verenigingsleven.
- RTV Lansingerland levert een belangrijke bijdrage aan de lokale eigenheid, zowel van Lansingerland als geheel, als voor de kernen en wijken. RTV wordt ook in de toekomst financieel en praktisch ondersteund.

1.2. Cultureel erfgoed

Wat is ons doel?

Cultureel erfgoed vertegenwoordigt een belangrijk waarde voor mensen. Of het nu gaat om onze landschappen, monumentale bomen, dorpskernen, gebouwen (zoals kerken, boerderijen en molens): het laat zien wie we zijn en waar we vandaan komen en versterkt daarmee vanuit historisch besef de onderlinge band tussen mensen en hun leefomgeving. Het CDA vindt het belangrijk dat we ons cultureel erfgoed koesteren, dat we met elkaar proberen te behouden en versterken wat voor onze lokale geschiedenis, traditie en cultuur van waarde is.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA faciliteert de historische verenigingen en verenigingen die in educatie voorzien op gebied van cultureel erfgoed.
- Het CDA wil zoveel mogelijk inspelen op het unieke karakter van Lansingerland. Vanuit de historie, omgeving en inwoners kan het specifieke karakter van de kernen Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs worden ontdekt. Als dit gebeurt met hulp en betrokkenheid van onze inwoners en bedrijven, ontstaat vanzelf een ambassadeursgroep die na het vaststellen van de karakterschets ook kan bijdragen aan het uitdragen van het belang van ons cultureel erfgoed.
- Het CDA stelt voor dat er een handzaam, openbaar overzicht komt van de historische kernen en monumenten én culturele activiteiten in Lansingerland en dat dit overzicht online beschikbaar wordt gesteld inclusief openingstijden (waar van toepassing).
- De gemeente ondersteunt de plaatsing van het Oude Tolhek in de Groenzoom.

1.3. In onze gemeente staan inwoners centraal

Wat is ons doel?

Gemeenten hebben in de afgelopen jaren veel nieuwe taken gekregen die in het verleden door het rijk werden uitgevoerd. Zo is dat gebeurd bij het sociaal domein en zal dit ook gebeuren bij de komende Omgevingswet. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat ze deze nieuwe taken goed kunnen uitvoeren, dat de democratische controle gewaarborgd is en samengewerkt wordt met andere bestuurlijke partners zoals het waterschap en de provincie.

Nu er weer erkenning komt voor wat inwoners en hun instellingen zelf kunnen bijdragen aan de samenleving, vraagt het CDA bijzondere aandacht voor de veranderende rol van ambtenaren, raadsleden en bestuurders. Een netwerkende of zelfs participerende overheid vraagt om een ander type bestuur. Bij een participerende overheid moeten bestuurders vanuit publieke doelen aansluiten bij inwoners en bedrijven die maatschappelijke waarde ontwikkelen. De gemeente moet vooral kader stellend en ondersteunend optreden. Dit vraagt van de ambtenaren een beheerste, voorzichtige en verbindende houding die in de eerste plaats aansluiting zoekt bij maatschappelijk initiatief en de samenleving actief ruimte geeft. Onze inwoners staan centraal.

Hoe willen we dat bereiken?

- Wij vinden het belangrijk dat wijken en buurten invloed hebben op het beleid. Wij bieden inwoners 'the right to challenge', om bepaalde uitvoeringstaken (en het bijbehorende budget) van de gemeente over te nemen.
- Het CDA omarmt burgerinitiatieven vanuit ons vertrouwen in de samenleving. Wij vinden het daarbij belangrijk dat initiatieven die publieke voorzieningen aanbieden en/of een beroep doen op gemeenschapsgeld, representatief zijn en passen in het algemeen belang van de inwoners van Lansingerland. Dit past bij de CDA-visie waarin de samenleving het eerst aan zet is en de overheid daaraan vanuit haar eigen taak en opdracht dienstbaar is.

1.4. Balans tussen werk en tijd voor elkaar

Wat is ons doel?

Het CDA hecht aan waarden en traditie, zo ook aan de zondag als de dag die in onze cultuur is uitgegroeid tot een moment van bezinning en ontmoeting. Er zijn verschillende redenen te geven waarom een volledige zondagsopenstelling van winkels geen goed idee is. Sociaal-cultureel betalen onder meer families en verenigingen de prijs van de 24-uurseconomie: de koopzondag ondermijnt de gemeenschappelijke vrije dag waarop het maatschappelijk leven tot rust komt en aandacht en tijd kan worden gegeven aan andere wezenlijke belangen van het samenleven. Tegelijkertijd is de 24-uurseconomie een feit en is er onder inwoners behoefte om op zondag boodschappen te kunnen doen en wensen winkeliers aan die vraag tegemoet te komen, teneinde geen omzet mis te lopen.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA vindt dat in Lansingerland de middagopenstelling op zondag gehandhaafd kan blijven; wij zijn geen voorstander van een volledige zondagsopenstelling.

2. Veiligheid

2.1. Veiligheid in de buurt

Wat is ons doel?

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving, waarin mensen zich thuis en geborgen voelen. Dit geldt te meer voor gezinnen met kinderen en ouderen. Een veilig Lansingerland vraagt om stevige maatregelen. Geen wet- en regelgeving, zonder handhaving. Geen woorden, maar daden! Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op slachtoffers, hun directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij, zoals woninginbraken. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte en overlast van rondhangende jongeren en vandalisme.

Hoe willen we dat bereiken?

- Vanwege het lokale belang blijft de verantwoordelijkheid van de burgemeester bij het bepalen van de speerpunten van de politie op het gebied van openbare orde en veiligheid onverminderd belangrijk. Daarbij moeten de inwoners een stem hebben.
- Het CDA is voorstander van cameratoezicht (incidenteel en structureel) op plekken waar veel is overlast wordt ervaren, veel mensen samen komen (bijv. in winkelcentra), of waar zware criminaliteit plaatsvindt. Ook moet de politie, op basis van risico-inschatting, preventief kunnen fouilleren.
- Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Een actieve houding en betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij een veilige en leefbare woonomgeving is daarom belangrijk. Dit gaat niet zonder sociale samenhang en elkaar kunnen aanspreken op (kleine) misstanden.
- Inwoners, politie en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de veiligheid in onze wijken. De gemeente informeert de inwoners actief over preventieve maatregelen en laat hen meedenken en werken aan het oplossen van veiligheidsvraagstukken in de buurt. Bijvoorbeeld door het organiseren van een buurtschouw of informatiebijeenkomsten over het voorkomen van inbraken.

- De gemeente attendeert bewoners op buurttoezicht, of de inzet van sociale media (whatsapp-groepen) om het veiligheidsgevoel te vergroten. De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor bewoners die vragen hebben over het opzetten van een buurtpreventieteam.
- Buurttoezicht wordt met voldoende middelen toegerust, passend bij hun taak. De politie zorgt voor snelle en voldoende back-up.
- Het CDA vraagt aandacht voor de rol van de wijkagent en Bijzondere Opsporingsambtenaren, de BOA's. Zij moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig zijn in de buurt. Zowel het aantal wijkagenten als het aantal BOA's moeten in Lansingerland omhoog, in lijn met ons stijgende inwoneraantal en de met landelijke normen die daarvoor worden gehanteerd.
- De burgemeester is er voor verantwoordelijk dat Lansingerland over het benodigde en genormeerde aantal agenten beschikt bij het huidige inwoneraantal zijn dat 12 wijkagenten in plaats van 5.
- Het CDA staat een integraal veiligheidsbeleid voor: organisaties en instellingen, zoals gemeente, politie, jeugdzorg, jongerenwerk, onderwijs, reclassering, moeten nog meer gaan samenwerken via een persoonsgerichte aanpak.
- Bij het opstellen van nieuwe mobiliteitsplannen voor Bergschenhoek en Bleiswijk heeft verkeersveiligheid bij scholen topprioriteit.
- Wij zien erop toe dat wegen bij scholen en andere plaatsen waar veel kinderen spelen zo zijn ingericht dat te hard rijden vrijwel onmogelijk is. Waar dat niet uitvoerbaar is, wordt volop ingezet op handhaving.
- Het politiebureau in Berkel en Rodenrijs moet gehandhaafd blijven en het streven is het verder open te stellen voor publiek.

2.2. Geen coffeeshops en geen ruimte voor prostitutie

Wat is ons doel?

Het Nederlandse drugsbeleid is failliet. Veel coffeeshops en de achterliggende handel en productie zijn, net als de prostitutie, in handen van de zware, georganiseerde misdaad. De productie van synthetische drugs is fors toegenomen, met alle risico's voor omwonenden, de volksgezondheid en de veiligheid. Vooral jongeren zijn een kwetsbare doelgroep als het om synthetische drugs gaat. Lansingerland heeft, na de gemeente Urk, de meeste jongeren onder haar inwoners. Het CDA wil dat Lansingerland verschoond blijft van deze ontwikkelingen, die vaak gepaard gaan met zware criminaliteit

Hoe willen we dat bereiken?

- Illegale handel in drugs, straatverkoop en illegale verkooppunten worden hard aangepakt.
- Het CDA bepleit een versterking van de gemeenschappelijke aanpak van gemeenten, politie, justitie, de belastingdienst en de sociale dienst (Bestuurlijke aanpak).
- Het CDA houdt vast aan het 'nul-beleid' ten aanzien van coffeeshops en staat een 'nul-beleid' ten aanzien van seksinrichtingen voor.

2.3. Radicalisering

Wat is ons doel?

Behalve over de opvang van nieuwkomers spelen in gemeenten ook vragen over de integratie van culturele minderheden die al verscheidene generaties lang in Nederland wonen. Inzet van allen is nodig. Er moet worden voorkomen dat culturele minderheden zich afkeren van de Nederlandse samenleving en broedplaatsen worden van radicalisering. Als bevolkingsgroepen in naast elkaar

bestaande werelden komen te leven, valt de samenleving langs religieuze of etnische scheidslijnen uiteen. Juist de instellingen van verschillende bevolkingsgroepen of religieuze gemeenschappen spelen een belangrijke rol bij het werken aan verbinding en samenhang in de samenleving. Naast in de eerste plaats de familie en het gezin ziet het CDA ook een bijzondere verantwoordelijkheid voor scholen, gebedshuizen, vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen et cetera.

Hoe willen we dat bereiken?

- Gemeente (leerplichtambtenaar), onderwijs en jeugdzorg moeten schooluitval koste wat het kost voorkomen, omdat goed onderwijs de sleutel is voor de toekomst van ieder kind. Wij streven naar een schooluitval van minder dan 1%.
- De gemeente creëert een meldpunt waar ouders, scholen en andere bij het kind betrokkenen signalen van radicalisering van Lansingerlandse jongeren melden.
- Bij (dreigende) radicalisering kiezen wij voor een gezinsbrede aanpak waarin plaats is voor inkeerregelingen en deradicalisering.
- Het CDA wil niet dat Salafistische of andere radicale predikers in Lansingerland invloed uitoefenen op onze jeugd. Indien een gebedshuis hieraan meewerkt, dan dient dit gebedshuis te worden gesloten.
- Het CDA is tegen ontransparante (buitenlandse) financiering van gebedshuizen.
- Het CDA is tegenstander van het in de publieke ruimte ten gehore brengen van de islamitische gebedsoproep.
- De gemeente ontwikkelt bovendien een adequaat anti-radicaliseringsbeleid met voldoende mankracht voor uitvoering.

2.4. Burgerschap

Wat is ons doel?

Onze cultuur, lokaal cultureel erfgoed en sociale samenhang onderstrepen het belang van burgerschap en de waarden die daarbij horen.

Burgerschap bestaat in de visie van het CDA in het nemen van verantwoordelijkheid voor de samenleving, juist ook lokaal. Dit vraagt om respect naar elkaar, redelijkheid, rechtvaardigheid, tolerantie, oprechtheid, maar ook moed, hoop en vertrouwen. Zonder zulke waarden verdwijnt de samenhang uit het maatschappelijk leven. Burgerschap heeft dus alles te maken met moraliteit, met normen en waarden.

Hoe willen we dat bereiken?

- De lokale democratie biedt mensen volop de kans om burgerschap te tonen. Wij staan voor meer zeggenschap, eigenaarschap en ruimte voor initiatiefnemers en daarbij voor een bestuur dat partner is, ruimte geeft en de voorwaarden schept voor het initiatief (doe-democratie). Dit vraagt om een andere houding van lokale politici: meer loslaten, meer vertrouwen en meer aanvullend in plaats van regelend handelen. Zo willen wij de betrokkenheid bij het gemeenschappelijk wel en wee in kern, wijk of buurt laten groeien.
- Juist omdat het belang van een sterke samenleving geen vanzelfsprekendheid is, willen wij een extra inzet om jongeren actief te betrekken bij de samenleving. Daarom wil het CDA toe naar een nieuwe maatschappelijke dienstplicht. Lokaal geven we daar nu al invulling aan met de maatschappelijke stage. Het CDA wil dat de gemeente zich inzet voor de maatschappelijke stage door dit te ondersteunen met budget. Samen met scholen en instellingen zoekt de gemeente naar een zinvolle invulling van deze stage.
- De naturalisatiedag waarop nieuwe inwoners van de gemeente de Nederlandse nationaliteit krijgen uitgereikt, wordt uitgebreid. Ook jongeren die 18 jaar zijn geworden, krijgen voor deze gemeentelijke 'burgerschapdag' een uitnodiging.

- Het Lansingerland initiatief wordt voortgezet. Het CDA vindt het van belang dat inwoners ideeën en plannen voor onze gemeente in een pitch aan de Gemeenteraad kunnen voorleggen.
- Seksescheiding op basis van ideologische motieven vindt het CDA onacceptabel. Organisaties die zich hier niet aan houden komen niet in aanmerking voor subsidie.

3. Sterke samenleving

3.1. De wijkaanpak

Wat is ons doel?

Het CDA-Lansingerland wil goed op de hoogte blijven wat er speelt in onze samenleving. We willen regelmatig met de bewoners van Lansingerland in contact komen, graag weten wat er speelt in de wijk, buurt of kern waar u woont. We komen graag in gesprek met de bewoners over de ideeën die er leven om de buurt waar u woont indien mogelijk beter, mooier of leefbaarder te maken.

Hoe willen we dat bereiken?

De afgelopen vier jaar hebben we wederom in alle wijken van Lansingerland wijkbezoeken gehouden en uiteraard gaan we daar ook de komende jaren mee door. Ook spreken we op diverse bijeenkomsten met ondernemers en bestuurders van verenigingen en organisaties. CDA-bestuurders komen uit de wortels van de samenleving en willen ook als betrokken medebewoners uit uw buurt, wijk of kern op de hoogte zijn van en aanspreekbaar zijn voor de bewoners.

Er zijn problemen en aandachtspunten die in alle delen van Lansingerland spelen, zoals veiligheid rond scholen. We hebben als CDA tijdens de wijkbezoeken en ook andere contacten ook specifieke aandachtspunten vernomen die in bepaalde wijken van Lansingerland om aanpak vragen:

Berkel en Rodenrijs

Westpolder (Gouden Griffelbuurt, Gouden Uilbuurt, Bolwerk)

- Overlast rond het station van het plaatsen van fietsen moet aangepakt worden en de veiligheid rond de parkeergarage verbeterd worden door het aanbrengen van verlichting.
- Er moet een 2^e ontsluiting van de wijk komen, zodat de verkeersdruk op de Stationssingel en Gouden Uillaan verminderd wordt en de verkeersveiligheid verbeterd.
- De onveilige oversteekplaats bij de scholen moet definitief worden aangepakt.
- De verkeersveiligheid op de rotondes op de Klapwijkseweg moet verbeterd worden.

Zuidpolder (Weidebloembuurt, Vogelbuurt, Bloemen buurt, Rodenrijse zoom)

- Bij het inrichten van de wijk en bij het groenonderhoud werkt de gemeente nauw samen met de bewoners.
- De veiligheid bij de supermarkt aan de Anjerdreef moet worden aangepakt.
- Het sluijverkeer over de Waddenweg en Bosplaatstraat moet verder geweerd worden.
- Het tekort aan parkeerplaatsen bij Station Rodenrijs moet worden opgelost.

Noordpolder (Sterrenwijk, Edelsteenbuurt e.o.)

- Uitvoering geven aan het mobiliteitsplan Berkel: eenrichtingverkeer richting Zoetermeer invoeren op wegdeel Noordeindseweg tussen Wilgenlaan en Planetenweg. Het doel is spreiding van verkeer om daarmee Sterrenweg, Lindenlaan e.o. te ontlasten en de verkeersveiligheid op de Oostmeerlaan en Planetenweg te verbeteren.

- De oversteekplaatsen op de Oostmeerlaan moeten veiliger gemaakt worden.
- We zullen maximaal druk blijven uitoefenen op de beloofde geluidswerende maatregelen van de HSL.
- De voorziening voor ouderen in Berkel Huize Sint Petrus met alle andere voorzieningen daarom heen moet blijven. Dit voorziet in een grote behoefte voor de ouderen in Berkel en de rest van Lansingerland.

Noordeinde/Berkel buitengebied

- Het CDA blijft zich sterk maken voor de aanleg van snel internet in buitengebieden.
- Door uitvoering van het mobiliteitsplan Berkel wordt het centrum beter bereikbaar.
- De voorziening voor ouderen in Berkel Huize Sint Petrus met alle andere voorzieningen daarom heen moet blijven.
- Herstructurering van verouderde tuinbouwgebieden moet blijvend aandacht houden.

Meerpolder

- Blijvende aandacht voor de verkeerssituatie rond de Oudelandselaan.
- Met name het kort parkeren bij de scholen en het gezondheidscentrum blijft aandacht vragen in handhaving en verkeersinrichting .
- De parkeerdruk op diverse plekken rond Berkelsezoom, Havenstraat e.o. moet aandacht krijgen door middel van handhaving en overleg.
- De verkeersveiligheid op de rotondes op de Klapwijkseweg moet verbeterd worden.

Rodenrijs e.o. (o.a. Vlinderstrik)

- Inpassing volgens door gemeenteraad gestelde voorwaarden strak bewaken bij de aanleg van de verbinding A13/A16.
- Tijdens de aanleg van de rijksweg moet verstoring van lokaal en doorgaand verkeer zoveel mogelijk voorkomen worden.
- Er mag geen uitbreiding van geluidsoverlast van het vliegveld RTHA komen.
- Bij het ter visie leggen en vaststellen van het nieuwe Omgevingsplan Lint-Zuid (Rodenrijseweg e.o.) moet er aandacht zijn voor het behoud van het karaktervolle gebied.

Berkel centrum

- Uitvoering van het mobiliteitsplan Berkel, waarmee er een betere verkeerscirculatie komt.
- Het samen met de winkeliers zorgvuldig inrichten van de westelijke zijde en afmaken van het centrum van Berkel en daarmee van Lansingerland.
- Om het centrum aantrekkelijker en sfeervoller te maken is meer Horeca is noodzakelijk, we moeten daarbij geen stedelijke ontwikkelingen krijgen zoals coffeeshops.
- Er zal blijvend aandacht moeten zijn voor de verkeersdoorstroming en parkeermogelijkheden. Ook aan het stallen van fietsen moet meer aandacht besteed worden.

Bergschenhoek

De Ackers

- De overlast rond scholen blijft aandacht verdienen.
- Door middel van buurttoezicht en Handhaving en Toezicht moet overlast voorkomen worden en de veiligheid verbeterd worden in de wijk.
- De oversteekplaats bij De Groeneweg is erg gevaarlijk en onoverzichtelijk, dit moet echt opgelost gaan worden.

Boterdorp e.o. (Beemdenbuurt, Eilandenbuurt)

- Er mag geen uitbreiding van geluidsoverlast van het vliegveld RTHA komen.
- Op een aantal plaatsen verdient de fietsveiligheid aandacht.

Bergschenhoek buiten (Hoeksekade, Weg en Land, Rottekade, Warmoeziersweg)

- Het CDA blijft zich sterk maken voor de aanleg van snel internet in buitengebieden.
- Er mag geen uitbreiding van geluidsoverlast van het vliegveld RTHA komen.
- Gewaakt moet worden voor uitbreiding van geluidsoverlast van het vliegveld RTHA.
- Door toename van vooral harder rijdend fietsverkeer verslechterd de veiligheid op de Rottekade, hier moet aandacht aan besteed worden.
- Er moet duidelijkheid komen over het plaatsen van de geluidswal langs de N209, het gevolg mag niet zijn dat de bewoners van de Hoeksekade meer geluidshinder van krijgen.
- Het revitaliseren van het bedrijventerrein Warmoeziersweg moet aan de orde komen.

Bergschenhoek centrum/dorp

- De gemeente moet in samenspraak met belanghebbenden een aantrekkelijk en levendig centrum bevorderen.
- De bestrating en aankleding van het winkelgebied moet verfraaid worden en delen van de bestrating van de wegen om het winkelgebied moeten ook verbeterd worden.
- Het centrum moet schoon, heel en veilig zijn. Overlast moet d.m.v. handhaving worden aangepakt en het openbaar gebied moet goed worden onderhouden.
- De problematiek van fietsers en voetgangers in het centrum moet aangepakt worden.
- Het wijkgericht werken in de Oranjobuurt wordt voortgezet en waar mogelijk verstrekt.

Bleiswijk

Hoekendse Zoom (Molenbuurt, Sterrenbuurt, Bomenbuurt, Vogelbuurt, de Tuinen)

- De waterspeeltuin aan de Gruttostraat moet gevrijwaard zijn van overlast en een prioriteit blijven van Handhaving en Toezicht.
- Er moet een inventarisatie komen van de capaciteit en behoefte van de schoollokalen van de verschillende scholen.
- Een goede busverbinding naar Berkel. Rotterdam en Zoetermeer moet gehandhaafd en indien mogelijk verbeterd worden

Bleiswijk buiten en Kruisweg

- Om de geluidsoverlast van de N209 te weren moet er bij de Kruisweg een groene geluidswal komen.
- Herstructurering van verouderde tuinbouwgebieden moet blijvend aandacht houden.
- Het CDA blijft zich sterk maken voor de aanleg van snel internet in buitengebieden.

Bleiswijk centrum/dorp (Schilderbeurt, Zeeheldenbuurt, Oranjobuurt)

- Onderzocht moet worden hoe de verkeersveiligheid op de Hoefweg naar de Dorpsstraat kan worden verbeterd, zodat knelpunten kunnen worden opgelost.
- De bestrating in de Dorpsstraat is onveilig voor fietsers. Dit moet worden aangepakt.
- Er blijft een servicepunt van de gemeente in het centrum van de kern Bleiswijk.
- Het centrum moet een levendig en bruisend blijven met behoud of uitbreiding van gemeentelijke en/of culturele voorzieningen die daar aan bijdragen.

3.2. Doe mee

Wat is ons doel?

Het CDA wil dat onze gemeente initiatieven van inwoners ruim baan geeft. Dat kan door financiële ondersteuning, maar vaker nog door als gemeente los te durven laten in plaats van initiatieven over te nemen. Het CDA wil liever een sterke samenleving dan een sterke overheid. Burgerinitiatieven bereiken vaak met minder middelen groter resultaat.

Het vooraf duidelijkheid geven over de (on)mogelijkheden is wat het CDA van de gemeente verwacht, zodat vooraf duidelijk is hoe inwoners zich kunnen inzetten. De gemeente maakt een overzicht van waar inwoners kunnen participeren, hoe ver we als gemeente gaan met nieuwe invullingen van burgerinitiatief, hoeveel ruimte je de inwoners wilt geven en wat die ruimte inhoudt.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA verwacht dat de gemeente actief meedenkt met initiatieven vanuit de samenleving; nagaat hoe het initiatief gerealiseerd kan worden. Als een vergunning wettelijk verplicht is, betaalt de gemeente de leges zelf of zorgt de gemeente dat deze niet of nauwelijks nodig zijn.
- Het CDA wil dat de gemeente ruimte laat, om daar waar het mis gaat niet meteen in te vullen met regels en verordeningen. Maatschappelijke (burger-)initiatieven worden waar mogelijk voortaan zoveel mogelijk ontlast van vergunningsplichten.
- Het CDA zet in op de afschaffing van overbodige regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening die maatschappelijke (burger-)initiatieven, verenigingen en vrijwilligers in de weg staan.
- Het CDA wil dat de gemeente een overzicht publiceert over welke initiatieven gesubsidieerd worden en welke subsidie beschikbaar is per buurt, om zo ook middelen in te zetten voor thema's of buurten waar anders geen initiatieven zouden ontstaan.
- De gemeente hanteert vaste termijnen waarbij de gemeente helderheid verschaft wanneer wel iets met een plan wordt gedaan en wanneer niet.
- Het CDA gaat voor duidelijke taal. De gemeente communiceert voorspelbaar en duidelijk. Dan gaat het om het vroeg in een proces informeren van alle betrokkenen én hen gedurende het proces op de hoogte houden. De communicatie van de gemeente moet daarnaast ook begrijpelijk zijn. Wij willen dat de gemeente communiceert in heldere taal (taalniveau B1).

3.3. Verenigingen

Wat is ons doel?

Het rijke verenigingsleven in onze gemeente moet blijven bestaan, los van de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. Het CDA is blij met de ontwikkeling dat vrijwilligers(organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen bedenken van dienstverlening voor hun gemeenschap. Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door onnodige regels te schrappen.

Het CDA wil de slagkracht van verenigingen en maatschappelijke organisaties vergroten door minder bemoeienis van de gemeente en minder beperkende regels. Ondanks het feit dat het CDA zich in de afgelopen raadsperiode heeft ingezet voor de bevestiging van de huren van de accommodatie, bleek opnieuw dat de huur van hun accommodatie voor veel verenigingen een belangrijke kostenpost is. Tegelijkertijd is een goed gebouw voor de (sport)vereniging van groot belang voor het goed functioneren. Het CDA geeft verenigingen en maatschappelijke organisaties meer

verantwoordelijkheid én beslissingsbevoegdheid voor innovatie en voor verduurzaming van complexen. Dat kan een goede manier zijn om de energiekosten te drukken.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA streeft naar een wereld met zo weinig mogelijk risico's, maar een wereld zonder gevaar bestaat niet. Het CDA wil niet dat de landelijk noodzakelijke veiligheidseisen gemeentelijk verder worden verzwakt.
- Het CDA wil dat de verlening van evenementenvergunningen wordt versoepeld, daar waar vrijwilligers- en verenigingsactiviteiten in het verlengde liggen van alledaagse (vergunningsvrije) activiteiten, zoals bij een concert in een kerk.
- Het CDA vindt dat verenigingsgebouwen en -opstallen vrijgesteld moeten zijn van de OZB.
- Het CDA wil dat huurcontracten voor accommodaties ook voor langere tijd (5 jaar of langer) moeten kunnen worden afgesloten en dat er zekerheid moet zijn over de tarieven.
- In lijn met de planvorming rondom de Ledverlichting bij lichtmasten, helpt de gemeente verenigingen bij het in kaart brengen van rendabele duurzaamheidsinvesteringen. Daarbij stelt de gemeente zich waar mogelijk op als facilitator en zo min mogelijk als beperkende factor.
- Waar noodzakelijk staat de gemeente garant voor investeringen van lokale verenigingen en maatschappelijke organisaties die willen investeren.
- Het CDA wil een revoluerend duurzaamheidsfonds (bijvoorbeeld ten behoeve van energiebesparing) waar lokale verenigingen een beroep op kunnen doen en waarbij rente en aflossingstermijn in overleg met de vereniging wordt vastgesteld zodat deze aansluit bij de financiële capaciteit van de vereniging. De opbrengst van de verkoop van de ENECO-aandelen kan deels gebruikt worden als basis voor dit fonds.

3.4. Vrijwilligers

Wat is ons doel?

Participeren is geen verplicht 'beleidsinstrument', maar één van de sterktes van de vele vrijwilligers in Lansingerland waar de gemeente en bedrijven bij kunnen aansluiten en waarderen. Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van Lansingerland. De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken. De betrokkenheid van vrijwilligers staat onder druk, in veel huishoudens werken beide volwassenen en is het voor hen steeds lastiger om zich structureel aan verenigingen te binden. De gemeente moet binnen de wet alles doen om de randvoorwaarden voor florerend vrijwilligerswerk zo gunstig mogelijk te laten zijn.

Hoe willen we dat bereiken?

- Vrijwilligerswerk moet zo makkelijk mogelijk worden gemaakt. De gemeente voorkomt daarom zoveel mogelijk administratieve lasten en andere verplichtingen van vrijwilligers.
- De kosten voor een verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligers die werken met minderjarigen worden door de gemeente vergoed.
- Het CDA ondersteunt het vrijwilligersinformatiepunt (VIP), waar vrijwilligers ervaring en kennis kunnen uitwisselen zonder voor te schrijven 'hoe het moet'. Wij kiezen voor een persoonlijke benadering. Via het VIP worden verenigingen geholpen bij het 'matchen' van vraag en aanbod of het aanbieden van specifieke opleidingen voor vrijwilligers.

3.5. Sport en bewegen

Wat is ons doel?

Naar buiten gaan en bewegen is heel belangrijk, als ontspanning en als voorwaarde voor een gezond leven. Maar bewegen en sporten heeft ook een andere functie: het brengt mensen samen en maakt mensen weerbaar. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en vaardigheden die in het gewone leven onmisbaar zijn, zoals teambelang en respect voor de ander.

Het gemeentelijk sportbeleid creëert de randvoorwaarden om bewegen en sporten zo optimaal mogelijk te maken. Het CDA houdt rekening met de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen. Het CDA vindt het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de veelzijdigheid van sportmogelijkheden, weten hoe gezond het is, en waardering hebben voor de bijdrage die sport levert aan samenwerking, het welzijn van mensen en de leefbaarheid in buurten en dorpen.

Hoe willen we dat bereiken?

- Waar van toepassing krijgen recreatieve en culturele verenigingen en sportclubs de gelegenheid te 'pitchen' in gemeentelijke communicatiekanalen aan inwoners om betrokken te raken en te blijven. Bij maatschappelijke verbondenheid worden mensen bij elkaar gebracht en krijgen zij de gelegenheid om iets voor elkaar te doen. Zo dragen we actief waarden en normen over.
- Het CDA eist dat er goed toegankelijke sportfaciliteiten zijn voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. Waar nodig zet het CDA zich in voor gemeentelijke hulp bij daarvoor nodige investeringen.
- Het CDA is voorstander van multifunctioneel gebruik van sportfaciliteiten. De gemeente ondersteunt vrijwilligers door bij nieuwbouw of een verbouwing te zoeken naar combinatiemogelijkheden van sportclubs (sportnetwerken) en zoeken naar combinaties tussen sport, cultuur, onderwijs en duurzaamheid.
- De gemeente levert een bijdrage aan een gezondere levensstijl door het promoten van gezonde (sport)kantines.
- Het CDA wil dat er een Dag van Lansingerlandse Spelen komt. Op deze dag kunnen alle Lansingerlandse sportverenigingen zich presenteren aan onze inwoners, zodat deze op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken met onze verenigingen;
- Het CDA wil dat jongeren kennis maken met al het mooie dat het Lansingerlandse sportverenigingsleven te bieden heeft. Samen met basisscholen en sportverenigingen gaat de gemeente in gesprek om deze kennismaking mogelijk te maken;
- De openbare ruimte moet zo 'beweegvriendelijk' mogelijk worden ingericht, zodat de drempel om voldoende te bewegen en zo lang als mogelijk fit en vitaal te blijven wordt verlaagd.
- Het CDA ziet kansen voor meer openbare sportlocaties, zoals buitenfitness en bewegingstuinen, om inwoners de kans te geven gratis én buiten te sporten.

3.6. Cultuur en recreatie

Wat is ons doel?

Lansingerland realiseert zich dat zij aantrekkelijker moet worden voor geïnteresseerden in cultuur of recreatie. Niet alleen recreanten, maar ook onze eigen inwoners hebben behoefte aan belevingen. Voor winkeliers en horecabedrijven worden de overlevingskansen groter als meer toeristen en recreanten de gemeente bezoeken.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA stimuleert dat culturele ondernemers en maatschappelijke culturele organisaties initiatieven organiseren die openstaan voor bewoners én bezoekers van Lansingerland, zoals bijvoorbeeld kunstwandelingen, muziekfestivals of vertoningen van filmhuisfilms.
- Het CDA stimuleert de opening of instandhouding van een dorps- of cultuurhuis, waarbij diverse maatschappelijke culturele organisaties (in de breedste zin van het woord) en culturele ondernemers hun aanbod kunnen onderbrengen op het gebied van muziek, film, dans, theater of andere culturele uitingen.
- De bibliotheek moet een laagdrempelige en toegankelijke plek zijn waar inwoners cultuur kunnen snuiven. Daarom moet in iedere kern een bibliotheek aanwezig blijven. Indien mogelijk wordt de bibliotheek een onderdeel van het dorps- of cultuurhuis.
- De rivier de Rotte biedt veel mogelijkheden op het gebied van recreatie, sport, ecologie en natuurschoon. De kansen en mogelijkheden die de Rotte biedt moeten we de komende jaren nog meer aandacht geven en gaan benutten voor zowel onze eigen bewoners als voor toeristisch bezoek van mensen van buiten de gemeente. Een wens van steeds meer mensen is om de Rotte te verbinden met de Oude Rijn. Het CDA onderschrijft deze wens.
- De gemeente organiseert jaarlijks samen met lokale ondernemers en lokale vrijwilligersorganisaties een gemeentefeest.
- Er worden in overleg met maatschappelijk middenveld 3 klompenpaden aangelegd in Lansingerland, bij elke kern ten minste een.
- Voor elk van de voornaamste polderwegen waarlangs de dorpen zijn ontstaan wordt een beeldplan opgesteld. Bij reconstructie en onderhoud van deze wegen wordt dat conform dit beeldplan uitgevoerd.
- Het CDA stimuleert de ontwikkeling van een visie om de buitengebieden nog aantrekkelijker te maken.

3.7. Bereikbaarheid

Wat is ons doel?

Een sterke samenleving waarin we omzien naar elkaar kan niet bestaan zonder de fysieke mogelijkheid met elkaar in contact te treden. Bereikbaarheid is daarom niet alleen een ruimtelijk, maar ook een sociaal vraagstuk. Voor het CDA is het daarom cruciaal dat alle inwoners die dat willen gebruik kunnen maken van openbaar vervoer, dat collectief vraagafhankelijk vervoer goed geregeld is. Daarnaast is verkeersveiligheid, zeker bij scholen en parken, een randvoorwaarde. Parkeren blijft gratis in de hele gemeente en we onderzoeken op welke wijze we de groeiende parkeerdruk in de wijken aan moeten pakken.

Hoe willen we dat bereiken?

- Vanuit iedere kern en ook vanuit decentraal gelegen wijken moet er een goede en frequente verbinding zijn richting RandstadRail station Rodenrijs en als dat gereed is ook naar NS station Lansingerland – Zoetermeer.
- Het CDA waardeert en koestert het mooie initiatief van de 3B-bus. Wij vinden dat er daarnaast een door de gemeente georganiseerd dekkend alternatief voor mensen met een beperking aanwezig moet blijven, zoals de Beltax en Valys.
- We zetten in op een update van het beleidsplan “Parkeren in Lansingerland”. Uitgangspunt hierbij is dat parkeren gratis blijft. Voorafgaand aan dit beleidsplan onderzoeken we op welke wijze we om moeten gaan met de groeiende parkeerdruk in de wijken, vrachtwagen parkeren en trends zoals autodelen.

- We zien er op toe dat er voldoende parkeerplekken voor mensen met een beperking zijn en dat er toezicht en handhaving is op het juiste gebruik van deze parkeerplekken.

3.8. Voldoende en betaalbare woningen

Wat is ons doel?

Het CDA wil dat alle inwoners van Lansingerland zich binnen de gemeente gedurende hun leven welkom kunnen blijven voelen in geschikte woningbouw voor alle fasen van het leven. Bij nieuwe woningbouw en herinrichting van bestaande bouw wordt gelet op een groter aanbod van starterswoningen en seniorenwoningen. Voor het CDA moet het woonbeleid gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Het CDA vindt dat een toekomstbestendig woningbestand niet alleen rekening houdt met wensen van de huidige bewoners, maar ook met de verschillende levensfasen waarin huidige en/of toekomstige bewoners zich bevinden. Wijken moeten zo aantrekkelijk zijn dat mensen zich prettig en veilig voelen. Slechte huisvesting leidt tot overlast en slechte integratie van de bewoners in hun buurt.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA zet in op levensloopbestendige wijken, waarin kinderen vrolijk kunnen opgroeien en mensen gezond oud worden. Dat vergt goede voorzieningen (van speeltuin tot buurtcentrum) waarin recht wordt gedaan aan de diversiteit aan mensen die de samenleving kent.
- De overheid kan een grote rol spelen op het gebied van collectief opdrachtgeverschap. Het CDA verwacht van de gemeente dat zij ruimte biedt en open staat voor initiatieven. Door inwoners ruimte te geven zelf een rol te spelen in het bouwen van hun eigen woning of buurt, versterkt de cohesie en wordt de gemeente levendiger. Dat vraagt ook om minder regels waar dat kan. De ruimte die de nieuwe Omgevingswet hiervoor biedt willen wij aangrijpen.
- De gemeente is in de kern geen projectontwikkelaar. Het CDA is geen voorstander van een actief grondbeleid.
- De gemeente en 3B-Wonen gaan experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg wordt gecombineerd ter versterking van de participatiesamenleving.
- In samenspraak met 3B-Wonen stelt de gemeente een actieplan op om bestaande sociale huurwoningen levensloopbestendig te maken;
- Het CDA houdt vast aan de huidige norm van 20% sociale huur/koopwoningen in nieuwbouwprojecten.

Omdat het CDA een duurzamer woningbestand wil, investeert het CDA in verduurzaming van bestaande woningen en de aanleg van nieuwe, energieneutrale woningen. Dat doen we bij voorkeur niet door individuele subsidies, maar door maatregelen die een groter maatschappelijk effect hebben. Voorbeelden hiervan zijn het gesprek aangaan met woningbouwcorporaties over de voordelen van verduurzamen ten opzichte van sloop en nieuwbouw, het investeren in duurzame maatschappelijke voorzieningen (buurtcentra, sportclubs, scholen) en collectieve voorzieningen die ten goede komen aan een duurzamere samenleving (warmtenet) en het opnemen van duurzaamheidsvereisten in nieuwbouwprojecten.

3.9. Grenzen aan de groei

Wat is ons doel?

De afgelopen decennia is Lansingerland enorm gegroeid. Van drie relatief kleine kernen tot een gemeente met meer dan 60.000 inwoners. Als alle VINEX-wijken klaar zijn heeft Lansingerland circa 75.000 inwoners. Wat het CDA betreft is er bij een gemeente van die omvang een mooie balans te bereiken tussen de sociale samenhang en het dorps karakter van een kleine gemeente en het voorzieningenniveau van een grotere gemeente. Het CDA is daarom van mening dat Lansingerland niet verder moet gaan met grootscheepse woningbouwprogramma's nadat het huidige programma is afgerond. Tegelijkertijd is het wel van belang dat er kleine nieuwbouwprojecten blijven plaatsvinden in alle kernen, zodat er doorstroom is in de woningmarkt.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA zal niet meewerken aan nieuwe grootschalige woningbouwprogramma's nadat Westpolder – Bolwerk en Wilderszijde zijn afgerond.
- Met name in Bleiswijk is behoefte aan kleinschalige woningbouwprojecten om doorstroom te creëren.
- Bij kleine woningbouwprogramma's in de kernen heeft het CDA de voorkeur voor inbreilocaties. Bijvoorbeeld oude panden die geschikt gemaakt kunnen worden voor woningen.
- Het CDA ziet erop toe dat er een goede verdeling is van de woningbouwprogramma's over de kernen.
- Het CDA koestert en ontwikkelt de groene ruimte in onze gemeente. Zowel de weilanden die we hier en daar nog hebben als de groen- en recreatiegebieden. Het CDA ziet erop toe dat deze gebieden groen blijven en gaat bebouwing in deze gebieden dus tegen.
- Bij bedrijventerreinen is het CDA van mening dat zodra de huidige geplande gebieden vol zijn de prioriteit moet liggen bij het revitaliseren van oude bedrijventerreinen, zoals Rodenrijs, de Warmoeziersweg en Hoefslag.
- Inbreiding mag in beginsel niet ten koste gaan van vrijkomend industrieel erfgoed, maar er wordt eerst onderzoek gedaan naar de mogelijkheid voor het creëren van plaats voor bijvoorbeeld ondernemers.

4. Familie en gezin

4.1. Gezinnen

Wat is ons doel?

Families vormen het fundament van onze samenleving. Die families vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. Voor het CDA is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van grote waarde, het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Voor het CDA zijn goede huiselijke omstandigheden voor iedereen zeer belangrijk. Een goed thuis is belangrijk voor kinderen die opgroeien in het gezin, jongeren die toe zijn aan een volgende stap in hun leven en in een eigen woning willen gaan wonen, jonge mensen die willen gaan samenwonen en/of trouwen en in hun eigen huis een nieuw thuis willen beginnen, ouderen die samen of alleen wonen, willen een thuis hebben en als het nodig is hulp krijgen. Die (mantel)hulp wordt vaak door kinderen of kleinkinderen verricht.

In al die gezinnen en families worden waarden en normen overgedragen, leren we samenleven. We ontvangen en geven er liefde, toewijding en inzet. In tijden van tegenslag is familie vaak de plek waar we bescherming en ondersteuning vinden. We vieren er de mooiste momenten van het leven en

delen er ons leed. Families en gezinnen zijn van onschatbare waarde en verdienen erkenning en waardering voor de rol die ze spelen.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA wil dat het Centrum voor Jeugd & Gezin een ouderschapskursus aan aanstaande ouders blijft aanbieden en hier meer bekendheid aan geeft.
- Het CDA wil voorkomen dat kinderen al vroeg op achterstand komen doordat zij thuis geen goed Nederlands leren. Het CJG screent kinderen die tot de risicogroep horen en biedt deze kinderen voorschoolse educatie aan.
- De gemeente stimuleert de bekendheid en laagdrempeligheid van het Centrum voor Jeugd en Gezin via gerichte voorlichting.
- De gemeentelijke overheid moet goede zorg en aandacht rond de opvoeding van kinderen geven, zodat eventuele problemen met het kind of in de familie in een vroeg stadium onderkent wordt zodat latere grotere problemen voor het kind en de samenleving voorkomen kunnen worden.
- Kinderen mogen niet de dupe worden van problemen van hun ouder(s). Hiervoor moet een betere schuldhelpverlening komen. Dit kan via het instellen van basisbudgetbeheer, wat inhoudt dat alle vaste kosten als huur, water, gas, zorgverzekering door de gemeente ingehouden worden door de gemeente op de uitkering.
- Niet ieder gezin vormt een veilig thuis voor gezinsleden. Huiselijk geweld en kindermishandeling moet zo spoedig mogelijk gestopt worden. Professionals rondom het kind, artsen, scholen, hulpverleners moeten hierbij het meldpunt Veilig Thuis inseinen
- Een belangrijk onderdeel van de zorg voor de opvoeding is het geven van voorlichting op scholen over de gevolgen van drugsgebruik en drankmisbruik.

4.2. Kindvriendelijke buurten

Wat is ons doel?

De buurt waarin kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien. Het CDA vindt het van belang dat kinderen veel buiten kunnen spelen: ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Ook is buitenlucht gezond en draagt beweging bovendien bij aan het voorkomen van overgewicht. Een goede inrichting van de openbare ruimte die buiten spelen mogelijk en aantrekkelijk maakt is daarom essentieel.

Hoe willen we dat bereiken?

- Er moeten voldoende speelmogelijkheden in elke buurt zijn, het type speelvoorzieningen moeten in de tijd meegroeien als de kinderen in de buurten ouder worden, zodat er voor alle leeftijden speel- en ontspanningsmogelijkheden zijn.
- Wanneer plaatsen in de buurt met speelvoorzieningen heringericht gaan worden moeten de bewoners door middel van een enquête en/of inspraakmogelijkheden hierbij betrokken worden.
- Bij het inrichten van wijken moet er aandacht zijn voor de directie omgeving van speelplaatsen. Deze moeten verkeersluw voor zowel auto's en fietsers zijn.
- De gemeente moet erop toezien dat de politie de snelheid in 30- en 50-kilometerzones effectief handhaaft, in het bijzonder bij scholen en speelplaatsen.
- Belangrijk is natuurlijk dat de buurten waarin kinderen opgroeien veilig zijn. Buurttoezicht helpt daarbij.

4.3. Onderwijs

Wat is ons doel?

Lansingerland heeft een prachtig aanbod van onderwijsvoorzieningen. Voor zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs is het CDA tevreden met het huidige aanbod. Ouders hebben veel keuze, zowel qua richting als qua onderwijsvisie. In de bestaande gebieden hoeft er geen aanbod bij te komen. Alleen in grote nieuwbouwprojecten moet bekeken worden op welke wijze in ieder geval het basisonderwijs dichtbij gerealiseerd kan worden. Waar mogelijk streeft de gemeente naar integrale kindcentra tussen 0-12 jaar, waarbij er sprake is van een intensieve samenwerking tussen het onderwijs, de buitenschoolse opvang, kinderdagopvang en peuterspeelzalen. De school werkt nauw samen met andere maatschappelijke organisaties in Lansingerland, zoals de bibliotheek, sportverenigingen en culturele verenigingen. Onze scholen zien vrijwel alle kinderen en jongeren van Lansingerland. Daarom is er een fijnmazig netwerk van schoolmaatschappelijk werk, zodat school, gemeente, centrum voor jeugd en gezin en andere instanties nauw samen werken om in de preventieve sfeer kinderen en hun ouders te ondersteunen. Als verantwoordelijke voor de huisvesting van scholen streeft de gemeente naar schoolgebouwen met een prettig binnenmilieu en een laag energiegebruik.

Hoe willen we dat bereiken?

- In Wilderszijde moet één of meerdere nieuwe basisscholen gesticht worden. Hierbij moet wat het CDA betreft ruimte zijn voor verschillende denominaties, eventueel in een samenwerkingschool. De gemeente bemoeit zich daarbij niet met de onderwijsvisie van de school, dat laat de gemeente aan de school en de ouders over.
- Bij nieuwbouw en reconstructie van basisschoolgebouwen wordt gestreefd naar het stichten van integrale kindcentra. Er wordt dus rekening gehouden met ruimte voor bso, kinderopvang en peuterspeelzaal.
- Onderwijshuisvesting van het voortgezet onderwijs blijft plaats vinden door middel van doordecentralisatie, de schoolbesturen zijn hiermee verantwoordelijk voor de huisvesting.
- De combinatiefunctionarissen worden nieuw leven in geblazen, met extra steun van de gemeente. Hiermee kan de samenwerking tussen onderwijs, maatschappelijke organisaties en het verenigingsleven concreet vorm krijgen.
- Schoolmaatschappelijk werk wordt geïntensiveerd, ook in het voortgezet onderwijs
- Er komt een actieplan om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren. Nieuwe schoolgebouwen worden volgens de hoogste standaarden voor Frisse Scholen gebouwd. In 2040 zijn alle schoolgebouwen energieneutraal.
- Het CDA vindt dat speciaal onderwijs in nabijheid georganiseerd moet worden. Dit hoeft niet per se in Lansingerland zelf, indien omringende gemeenten voldoende aanbod hebben. Een goede organisatie en betaalbaar leerlingenvervoer zijn een noodzakelijke randvoorwaarde.

4.4. Jeugd

Wat is ons doel?

Ongeacht wat iemands leeftijd is, politiek gaat ons allemaal aan. Het is belangrijk dat jongeren en de politiek elkaar spreken, zodat jongeren hun stem kunnen laten horen, want ieders mening is evenveel waard. De wereld van nu wordt na verloop van tijd doorgegeven aan de jongere generaties, dit noemen wij 'Rentmeesterschap'. Het is zaak dat de jongeren zich fijn voelen in de wereld van nu en dit door willen geven aan hun kinderen. Het is belangrijk dat jongeren zich gaan oriënteren in het werkveld om zo de juiste studie te kiezen, daarom wil het CDA dat scholen nauw blijven samenwerken met het bedrijfsleven. Jongeren moeten zich fijn voelen in Lansingerland, er moeten daarom genoeg recreatie mogelijkheden zijn voor jongeren, zoals sportvoorzieningen, ontmoetingsplekken in de wijken en vervoersmogelijkheden.

Hoe willen we dat bereiken?

- De ontmoetingsplekken die voor jongeren gecreëerd zijn moeten goed worden onderhouden en zo nodig uitgebreid worden. Het CDA wil gratis Wi-Fi aanbieden op deze ontmoetingsplekken. Samen met jongeren worden plannen opgesteld om deze ontmoetingsplekken mooi te maken en mooi te houden.
- Het is de taak van de wethouders om scholen te bezoeken en jongeren op deze manier te betrekken bij beleidsvorming en totstandkoming van voorzieningen voor de jeugd. De wethouder kan toelichting geven aan de jongeren en zo kan er een educatieve discussie ontstaan.
- De gemeente faciliteert het Samenwerkingsverband Onderwijs Bedrijfsleven (SOB) Oostland om te stimuleren dat onderwijs en het lokale bedrijfsleven goede afspraken maken over loopbaan oriëntatie, beroepsbegeleiding en de aansluiting van onderwijs op het lokale bedrijfsleven.
- Alle jongeren in Lansingerland moeten veilig per fiets naar school kunnen. Het CDA stelt daarom een meldpunt in waar inwoners onveilige schoolfietsroutes kunnen melden.
- Voor de groep jongeren tussen 16-18 jaar is er nu weinig ruimte in de horeca. Het CDA geeft horecaondernemers die goede ideeën hebben voor de jeugd van 16 tot 18 jaar de ruimte. Bij het Lansingerlands initiatief worden ondernemers hiertoe uitgedaagd.
- Voor de jongeren die een inkomen hebben en een eerste huis willen kopen/huren moeten er voldoende starterswoningen beschikbaar zijn in Lansingerland. De jongeren mogen niet uit Lansingerland gedreven worden omdat er geen huizen beschikbaar zijn of de huizenprijzen te hoog zijn.

5. Zorg voor elkaar

Het CDA streeft naar een samenleving waar mensen zoveel als mogelijk mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Het CDA zet in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals in een hecht netwerk dat werkt volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 hulpverlener. Mensen die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past. Wij willen ervoor waken dat we in de gemeente allerlei nieuwe regels gaan vastleggen die maatschappelijke problemen niet écht gaan oplossen.

5.1. Preventie

Wat is ons doel?

Het welbevinden van mensen staat voor het CDA centraal. Mensen zijn daarvoor op de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Voorkomen is echt beter dan genezen. Vaststaat dat de kosten van investeringen in welzijn, cultuur en sport minder hoog zijn dan zorgkosten. De opgave voor de gemeente is om, samen met maatschappelijke organisaties en sportclubs, te zorgen voor een gezonde omgeving voor alle inwoners.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente werkt samen met scholen en sportverenigingen om schoolpleinen en sportcomplexen rookvrij te maken
- Door in de kantine van de sportvereniging of school gezonde producten aan te bieden, helpt zij mee de keuze voor een gezonde leefstijl bij de leden of leerlingen te bevorderen en daarmee het groeiende probleem van overgewicht tegen te gaan. Gemeente, scholen en (sport)verenigingen gaan deze uitdaging gezamenlijk aan.

- Lansingerland is een betrokken en krachtige samenleving, waarin mensen zich erkend en gekend voelen. Dit is van grote waarde voor de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners en dat koesteren we.
- In iedere kern zijn en blijven er ontmoetingsplaatsen, waar ouderen op een laagdrempelige manier terecht kunnen. Zo voorkomen we eenzaamheid en blijven onze ouderen vitaal en betrokken bij de samenleving.

5.2. Persoonlijke kracht

Wat is ons doel?

Het CDA gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat mensen niet kunnen, maar ons vertrekpunt is wat mensen nog wel kunnen. Dat vergt geen algemene regels maar maatwerk.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente zorgt voor goede algemene voorzieningen, die toegankelijk zijn voor alle mensen. Openbare gebouwen, zorginstanties en openbaar vervoer zijn goed toegankelijk voor mensen met een beperking. Hierdoor kunnen zij volwaardig gebruik maken van deze voorzieningen.
- Er wordt gewerkt aan levensloopbestendige woningen, nabij voorzieningen. Dit stimuleert het langer thuis wonen van ouderen in hun eigen en bekende omgeving. Bij deze levensloopbestendige woningen kan naar behoefte gebruik worden gemaakt van thuiszorg en dinerservice.
- Goed toegankelijk en nabij openbaar vervoer is een randvoorwaarde bij het bepalen van locaties voor levensloopbestendige woningen

5.3. Omzien naar elkaar

Wat is ons doel?

Zorg heb je nodig als je ziek bent of leeft met een handicap of beperking. De meeste mensen die zorg nodig hebben willen dit zo goed en lang mogelijk in hun eigen omgeving organiseren. Wij willen deze zorg dicht bij huis versterken en beter organiseren, zodat de professionele zorg en ondersteuning beter aansluiten bij de keuzes van mensen. Zodat zij zo lang als mogelijk is regie over hun eigen leven kunnen houden. Innovatie en nieuwe medische inzichten kunnen daarbij helpen en het persoonsgebonden budget kan een belangrijk instrument zijn om die zorg naar eigen wens in te richten. Ook ondersteunen van mantelzorgers en aanpak van eenzaamheid zijn onmisbare elementen bij goede zorg dicht bij huis. Lansingerland staat in de top van de gemeenschappen in onze regio met de meeste gescheiden inwoners. De vergrijzing in Lansingerland is ook stevig aan het voortschrijden. Eenzaamheid is een groeiend en hardnekkig probleem. Er zijn veel onverwachte coalities met elkaar te verbinden en onbenutte kansen aan te grijpen. Wij willen niet wegstijven maar hier een actieplan op maken, want het is niet nodig om eenzaam te zijn.

Hoe willen we dat bereiken?

- De blijverslening blijft bestaan als instrument om ouderen met een eigen woning langer in hun eigen omgeving te laten wonen. Hiermee kunnen ook ouderen die niet bij een bank kunnen lenen hun huis aanpassen aan de vereisten van hun levensfase.
- Samen met 3B-Wonen worden plannen opgesteld om ook sociale huurwoningen levensloopbestendig te maken, zodat ook de ouderen die in zo'n woning wonen in hun eigen omgeving kunnen blijven.
- De mantelzorger, ouderenadviseur of klantenadviseur heeft een vaste positie bij het keukentafelgesprek.

- De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) blijft betrokken bij het opstellen en de uitvoering van het beleid.
- Er wordt professionele ondersteuning van mantelzorgers georganiseerd, voor informatie, advies en praktische ondersteuning.
- Jaarlijks waardeert de gemeente mantelzorgers door bijvoorbeeld een mantelzorgprijs of het verstrekken van een mantelzorgcompliment, zoals een gezellige avond uit.
- De gemeente maakt een actieplan met maatregelen die tot doel hebben om mantelzorgers te ondersteunen, zodat deze mensen niet overbelast raken.
- Voor ons is eenzaamheidsbestrijding een speerpunt in het zorg- en welzijnsbeleid.
- Wij willen een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, waarbij inwoners die in isolement dreigen te raken regelmatig worden bezocht.
- Wij stellen voor het onderwerp eenzaamheid tijdens het 'keukentafelgesprek' aan de orde te laten komen.
- Het bij elkaar brengen van eenzame inwoners met ervaringsdeskundigen, experts en ondernemers om meer aandacht te vestigen op eenzaamheid als probleem.
- Jaarlijks vindt er een "Week tegen Eenzaamheid" plaats met diverse activiteiten om eenzame mensen te ondersteunen.

5.4. Professionele zorg

Wat is ons doel?

Professionele ondersteuning blijft noodzakelijk. Omdat er zeer veel verschillende organisaties werkzaam zijn op het terrein van welzijn en zorg is integraal werken zeer belangrijk. Een zorgprobleem kan immers verschillende oorzaken hebben: door gebrek aan werk, financiële problemen of eenzaamheid. Mensen moeten niet gehinderd worden door de uiteenlopende zorgsystemen waar verschillende partijen verantwoordelijk zijn.

Hoe willen we dat bereiken?

- We waarborgen samen met het Zorgkantoor en de zorgaanbieders ervoor dat het aanbod en de verspreiding van verpleeghuizen minimaal gelijk blijft. Het CDA is fel tegenstander van het sluiten van verpleeghuizen;
- De gemeente neemt de regie voor de samenwerking van professionals, waaronder de zorgverzekeraars en de zorgaanbieders, om een integrale aanpak in de buurt mogelijk te maken. Bij de jeugdhulp neemt de gemeente de regie in overleggen tussen alle instanties die met jeugd werken, zodat het niet mogelijk is dat er door langs elkaar heen werkende instanties kinderen tussen wal en schip raken;
- Professionele hulp en het uitwisselen van gegevens vinden wij belangrijker dan privacy, zeker bij kwetsbare jeugd. Waar nodig zoekt de gemeente in het belang van de jeugd de grenzen van de privacywetgeving op;
- Ook in Lansingerland is sprake van een toename van mensen die soms verward zijn. Dit geeft problemen voor deze mensen zelf en voor de omgeving. Samen met derden stelt de gemeente een "actieplan verwarde personen" op. Er moet 24 uren crisisopvang aanwezig zijn voor deze groep, bij voorkeur in Lansingerland.

5.5. Betaalbare zorg

Wat is ons doel?

De gemeenten hebben de afgelopen jaren extra taken erbij gekregen op het terrein van de (jeugd)zorg en werk, met forse bezuinigingen. De opgave voor gemeenten is om zorg te leveren voor het geld dat ze daarvoor krijgt. Voor ons is het uitgangspunt: We geven goede zorg aan de mensen die dat nodig hebben. Komen we geld tekort, dan maken we ruimte vrij om extra te bieden. Houden we over, dan vervalt dit richting de algemene middelen. Wij zijn tegenstander van het labelen van zorggeld, want het gaat niet om het geld maar om de mensen.

Daarnaast willen wij inwoners en gezinnen met een laag inkomen tegemoet komen bij noodzakelijke kosten die zij moeten maken, zodat zij op een volwaardige manier kunnen deelnemen aan de samenleving.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente geeft extra ondersteuning via de bijzondere bijstand aan inwoners met een inkomen tot 115% van de bijstandsnorm. Om de inkomensval te voorkomen wordt er met staffels gewerkt.
- Voor deze mensen maakt de gemeente het mogelijk om via een collectieve zorgverzekering gebruik te maken van zorg tegen een betaalbare premie.
- De gemeente blijft via het jeugdsportfonds, het jeugdcultuurfonds en de stichting leergeld deelname van kinderen uit arme gezinnen aan het maatschappelijk leven aanmoedigen.
- De gemeente ondersteunt initiatieven voor het gebruik van technologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid en de gezondheidszorg (e-health).
- In de bijzondere bijstand creëren we een vangnetregeling voor eigen bijdragen, daarnaast komt er een inkomensstaffel voor eigen bijdragen, waardoor inwoners die net niet voor bijzondere bijstand in aanmerking komen niet te maken krijgen met onevenredig hoge eigen bijdragen.
- We voorkomen een stapeling van eigen bijdragen in de zorg, bijvoorbeeld door een maximum bedrag dat een gezin aan eigen bijdragen moet betalen
- Het persoonsvolgend budget (PGB) is een geschikt middel om mensen zelf hun zorg in te laten richten. Hierdoor kan professionele zorg dicht bij huis worden geregeld. Wel is het van belang om de kwaliteit te blijven garanderen. De gemeente is eindverantwoordelijk dat het budget wordt besteed bij deskundige zorgverleners.
- Misbruik van het PGB komt helaas voor. De gemeente moet dit actief tegengegaan. Achteraf moeten mensen natuurlijk verantwoording afleggen om fraude tegen te gaan.

5.6. Organisatie van de zorg

Wat is ons doel?

Zorg gaat over mensen; wij kiezen daarom voor een zorgstelsel waarin de patiënt centraal staat, waarin professionele zorg en zorg door familie of bekenden goed aansluiten en langdurige en intensieve zorg in alle fasen van het leven beschikbaar is als dat nodig is. Daarom vinden wij het erg belangrijk dat er een goede cliëntparticipatie is en weinig regeldruk.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA waardeert de rol en de adviezen van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). De ASD kan daarom op onze ondersteuning rekenen.
- De ASD geeft advies over alle voorstellen die raken aan het sociaal domein
- De gemeente communiceert duidelijk over de manier waarop de zorg bereikbaar is. In heldere taal en makkelijk te vinden voor de doelgroep.
- De gemeente organiseert, samen met de ASD, een pool van onafhankelijke klantadviseurs, bijvoorbeeld vanuit de ouderenbonden, die cliënten kunnen bijstaan in keukentafelgesprekken

- De gemeente brengt zorgverleners en zorgvragers bij elkaar om aan te wijzen welke regels overbodig zijn.
- We stellen een formulierenbrigade in: ervaringsdeskundigen die mensen, gratis, helpen met het aanvragen van verschillende zaken en de daarbij in te vullen formulieren en adviseert bij het vereenvoudigen van de bestaande formulieren. Samen met de formulierenbrigade worden zo regels verzameld die geschrapt kunnen worden en formulieren die eenvoudiger gemaakt kunnen worden.

5.7. Participatie

Wat is ons doel?

Met de Participatiewet is de gemeente meer verantwoordelijk gemaakt voor het toeleiden naar werk. Het CDA wil zich inzetten voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen. Werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten. We zijn streng voor hen die kunnen maar niet willen en zijn mild voor hen die willen maar niet kunnen. Ons uitgangspunt is dat iedereen naar vermogen een bijdrage aan de samenleving levert.

Hoe willen we dat bereiken?

- In Lansingerland is sprake van veel werkgelegenheid. De gemeente bemiddelt actief naar lokale bedrijven toe om mensen met een bijstandsuitkering of een achterstand op de arbeidsmarkt, al dan niet met een tijdelijke subsidie, lokaal aan het werk te helpen.
- Fraude met uitkeringen ondermijnt de solidariteit in onze samenleving die nodig is om de sociale zekerheid in stand te houden. De gemeente zet daarom in op een actief beleid bij het opsporen van en handhaven van bijstandsfraude.
- Bijstandsontvangers die geen Nederlands spreken en zich niet inspannen om dat te leren, worden gekort op hun uitkering.
- Asielgerechtigden komen in eerste instantie vaak in de Bijstand. Het CDA vindt dit zeer ongewenst, omdat betaald werk de beste manier is om de taal te leren en te integreren. Uitgangspunt van gemeentelijk beleid is dat asielgerechtigden binnen drie maanden na vestiging in Lansingerland full time aan het werk zijn. Scholing en taalcursussen vinden zo veel mogelijk plaats in de avonden.
- Aan alle mensen met een bijstandsuitkering vragen wij een zogenaamde tegenprestatie naar vermogen. Deze tegenprestatie kan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk zijn, of het opruimen van zwerfafval.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door er voor te zorgen dat er binnen de gemeentelijke organisatie voldoende arbeidsplaatsen zijn voor mensen met een arbeidsbeperking. Hierbij gaat het om mensen die in het verleden in de sociale werkplaats terecht zouden komen.
- Bij het inkoopbeleid stelt de gemeente waar mogelijk als eis dat leveranciers ook werkgelegenheid bieden aan mensen met een arbeidsbeperking uit Lansingerland.
- In de tuinbouwsector is veel werkgelegenheid. Door het Werkgeversservicepunt moeten projecten opgezet worden om door middel van proefplaatsingen mensen met werkloosheids- of bijstandsuitkering aan werk of te helpen. Om- en bijscholingstrajecten kunnen hier ook een onderdeel van zijn

6. Eerlijke economie

Het CDA streeft naar een eerlijke economie. Een eerlijke economie betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en dat iedereen de kans krijgt om met zijn

talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Maar het betekent ook rekening houden met leefbaarheid en de leefomgeving. Ondernemers gaan dan ook niet alleen voor eigen winst, maar werken waar dat kan samen met onderwijsinstellingen en overheden. In een eerlijke economie houden we ook rekening met de andere taken die mensen naast hun werk in het leven hebben, zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken. Wij willen kortom goed zorgen voor wat van waarde is, de lokale economie stimuleren en een de werkgelegenheid laten groeien.

Gemeenten kunnen beperkte, maar belangrijke delen van de economie beïnvloeden. Veel mensen werken in het midden- en kleinbedrijf (MKB), dat in belangrijke mate afhankelijk is van lokale en regionale keuzes en ontwikkelingen. Lokale ondernemers maken zelf de belangrijkste keuzes. Maar de gemeente Lansingerland kan wel bepaalde randvoorwaarden scheppen voor het stimuleren van een florerende plaatselijke economie en bedrijven ondersteunen door bijvoorbeeld de regeldruk te verminderen of een gunstig vergunningenbeleid te voeren.

6.1. Bedrijvigheid

Wat is ons doel?

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van Lansingerland. Naast de bedrijvigheid in het algemeen is historisch gezien en ook in de huidige tijd de glastuinbouw de economische motor van Lansingerland. Duurzame werkgelegenheid kan worden bevorderd door het koesteren van de glastuinbouwsector, en dus de kennis, en door het gericht aantrekken van bedrijven en instellingen (onderwijs, kennis, transport) die hier economische waarde aan kunnen toevoegen.

Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam produceren. Voor het CDA zijn met name familiebedrijven en MKB-bedrijven de motoren waar de samenleving op draait.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het bedrijvenloket moet servicegericht zijn voor het bedrijfsleven. De accountmanager moet binnen het overheidsapparaat zorgen dat de ondernemer antwoorden krijgt via het bedrijvenloket op de gestelde vragen. Ook moet de accountmanager samen met de ondernemer kijken hoe het initiatief van de ondernemer binnen de wettelijke regels gerealiseerd kan worden.
- Er moeten duidelijke en waar mogelijk minder regels komen, zodat ondernemers snel aan de slag kunnen met hun bedrijf en meer gestimuleerd worden tot investeren. De gemeente gaat ook in overleg met andere instanties, zoals veiligheidsregio, hoogheemraadschap en provincie. De regels van verschillende overheden moeten logisch op elkaar aansluiten.
- Het aanvragen en verkrijgen van alle benodigde vergunningen moet door de gemeente zorgvuldig en vlot worden gerealiseerd. Eenvoudige vergunningsaanvragen worden ruim binnen de beslistermijn afgehandeld en verlengingen van de beslistermijn worden tot een minimum beperkt.
- Voor het CDA zijn levendige kernen van zeer groot belang voor een prettige leefomgeving van de inwoners van Lansingerland. De detailhandel en de horeca zijn hierbij van groot belang. De gemeente moet samen met ondernemers en eigenaren van panden in gesprek om de centra toekomstbestendig te maken. Uitgangspunten om tot een prettig verblijfsklimaat te komen zijn gevarieerde detailhandel, diversiteit in horeca met gezellige terrassen, culturele voorzieningen en een aantrekkelijk schoon en veilig openbaar gebied. Goede bereikbaarheid voor auto's, fietsers en voetgangers met goede parkeervoorzieningen zijn daarbij ook van essentieel belang.

- Voor het behoud en zo mogelijk versterken van een aantrekkelijk winkelgebied in onze dorpscentra is het CDA tegen grote winkelvoorzieningen buiten de dorpscentra zoals outletcenters en grote supermarkten.
- Daarnaast is het CDA tegenstander van de mogelijke komst van het Holland Outlet Mall in Zoetermeer, vanwege de ontwrichtende werking hiervan op onze centra.
- De gemeente moet in samenspraak met de winkeliersverenigingen stimuleren om tot Bedrijf Investerings Zones (BIZ) te komen voor de centrumgebieden voor zowel gebruikers als eigenaren.
- De gemeente stimuleert parkmanagement of BIZ op alle bedrijventerreinen. De gemeente betaalt het basisonderhoud, de bedrijven betalen de plus zodat de bedrijventerreinen er representatief uitzien.
- De gemeente moet samen met ondernemersorganisaties regelmatig netwerkbijeenkomsten organiseren, zodat er op informele laagdrempelige wijze contact is tussen bedrijfsleven en overheid voor het uitwisselen van ideeën, kennis en contacten.
- De uitvoering van de in het najaar 2017 vastgestelde economische visie wordt met kracht in gang gezet.

6.2. Werkgelegenheid

Wat is ons doel?

Bevordering van werkgelegenheid is van groot belang. Het CDA beschouwt betaald werk als de beste vorm van sociale zekerheid. Lansingerland is een economisch dynamische gemeente. Door o.a. de aanwezigheid van veel moderne glastuinbouwbedrijven zijn er in Lansingerland diverse tuinbouw-gerelateerde bedrijven gevestigd. Door verkoop van grond op onze bedrijventerreinen versterkt dat de economie in Lansingerland en daarmee meer werkgelegenheid. Lansingerland moet bij het aantrekken van bedrijven inzetten op versterking van de met name tuinbouw-gerelateerde bedrijven die werkgelegenheid bieden. Het Werkgeversservicepunt en de SOB Oostland zijn de organisaties die de verbinding vormen tussen vraag en aanbod van werkgelegenheid en opleidingsbehoefte.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente moet actief bedrijven blijven benaderen en hen wijzen op de aantrekkelijke vestigingsmogelijkheden die Lansingerland biedt. De bedrijfsterreinen moeten geclusterd aangeboden worden, zoals agro-gerelateerd, onderzoek/veredeling en distributie.
- Met het gereedkomen van het station Lansingerland-Zoetermeer eind 2018 bij het vervoersknooppunt Bleizo moet dit kansen bieden voor het aantrekken van bedrijven. Hier moet door de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo actief op ingezet worden.
- Door vestiging van meer bedrijven uit dezelfde sectoren die aansluiten op de reeds gevestigde bedrijven versterkt dit de werkgelegenheid. De onderwijsmogelijkheden dienen hierop nog meer gericht op aan te sluiten.
- Bedrijven moeten gestimuleerd worden om mensen die werkloos zijn aan een baan te helpen. Voor het in dienst nemen van mensen die al langer werkloos zijn kan een stimuleringspremie voor werkgevers dit proces bevorderen.

6.3. Glastuinbouw & greenport

Wat is ons doel?

- Lansingerland en de glastuinbouw zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Lansingerland is immers een belangrijke speler in de Greenport Westland-Oostland. Wij zijn ook de tweede glastuinbouwgemeente in Nederland. Lansingerland is een toonaangevende gemeente voor

glastuinbouw en het CDA vindt dat dat in de toekomst zo moet blijven. De tuinbouw heeft veel ruimte nodig. Zorgvuldig planologisch beleid is noodzakelijk.

De Greenport Westland-Oostland is een van de mainports van Nederland. De tuinbouwsector is een zeer innovatieve bedrijfstak en is op haar gebied een wereldspeler. Het is van groot belang dat de tuinbouwsector deze voorsprong internationaal behoudt en zich toekomstbestendig kan ontwikkelen.

Bij de warmtetransitie die de komende jaren moet gaan plaatsvinden, kan de tuinbouwsector een innovatieve en belangrijke rol spelen daar moet de samenleving in onze regio van profiteren.

Hoe willen we dat bereiken?

- De tuinbouw staat de komende jaren voor grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, warmtetransitie, waterzuivering en nieuwe teeltmethoden. Dit vraagt van de gemeente om een proactieve houding en regionale samenwerking met de andere gemeenten in het Oostland en Westland waarbij ook intensief moet worden samengewerkt met de provincie en rijksoverheid. Dit met volle aandacht voor digitalisering, ontwikkeling en toepassing van technologie voor milieuvriendelijke productie.
- Samen met de overkoepelende tuinbouworganisaties moet door de gemeentes worden overlegd en samengewerkt om tot de noodzakelijke doelstellingen te komen.
- Economie, vervoer en ruimtelijke ordening hebben veel invloed op elkaar. De tuinbouwclusters moeten goed bereikbaar zijn voor vervoer van goederen en personen. Dit geldt ook voor de verbinding met de Mainport Rotterdam en naar de verzamellocaties voor handel en logistiek binnen de eigen gemeente.
- Het CDA wil dat Lansingerland het huidige areaal (ca. 1000 ha.) glastuinbouw behoudt. De gemeente moet ervoor zorgen dat tuinbouwlocaties zoveel mogelijk geclusterd worden tot duurzame hoogwaardige glastuinbouwgebieden. Herstructurering van verouderde tuinbouwgebieden maakt daar deel van uit.
- De realisering van de Agri-Railterminal draagt bij aan goed en duurzaam transport van de tuinbouwproducten. Hierbij kan het bedrijventerrein Hoefweg-Zuid mogelijk uitgroeien tot een handels- en distributiegebied voor tuinbouwproducten.
- Een goede afstemming van aanbod (tuinbouw) onderwijs op de (tuinbouw) arbeidsmarkt is van belang. De scholingsmogelijkheden voor de tuinbouw moeten daarom, in samenwerking met de omliggende gemeenten, verbeterd worden. Het SOB Oostland moet daarvoor worden gestimuleerd. Het CDA streeft er naar om één of meerdere afdelingen van een HBO-Groen opleiding te vestigen in Lansingerland.
- Met een vestiging van de Wageningen UR hebben we een voornaam kenniscentrum in Lansingerland. De gemeente moet samen met de tuinbouworganisaties er naar streven indien de mogelijkheden zich voor doen om te faciliteren er meer kenniscentra zich in Lansingerland vestigen.

6.4. Duurzaamheid

Wat is ons doel?

Een zoveel mogelijk toekomstbestendige, energieneutrale en circulaire gemeente die we aan toekomstige generaties willen doorgeven, is voor de komende raadsperiode één van de speerpunten van het CDA. In een eerlijke economie gaat het om meer dan groene energie, afvalrecycling en energiebewustzijn. Het gaat ook om een duurzame arbeidsmarkt die zich laat kenmerken door goed en nabij (vak)onderwijs waar het leren van vaardigheden hoog in het vaandel staat.

Verder vraagt een duurzame toekomst om een forse investering in de economie en infrastructuur van ons land. Als goede rentmeesters vinden wij dat economische ontwikkeling en zorg voor natuur en milieu hand in hand gaan. Daarnaast sluit het CDA vooral aan bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers, en biedt hen de ruimte.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA wil dat de groene reserve (weidegronden, recreatie en andere niet-bebouwde of voor bebouwing bestemde oppervlakte) binnen de gemeente zo snel mogelijk in kaart wordt gebracht. Gronden uit deze te inventariseren groene reserve wordt alleen nog in uitzonderlijke situaties in ontwikkeling gebracht en/of verkocht.
- Bij verduurzaming koppelt het CDA mobiliteitsbeleid aan ruimtelijke ordening, bijvoorbeeld door samen met de Metropoolregio Rotterdam – Den Haag (MRDH) een parkeergarage te bouwen bij station Rodenrijs om de bereikbaarheid te verbeteren.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld. Het CDA wil dat de gemeente gunningscriteria opneemt op het gebied van duurzaamheid in het aanbestedingsbeleid en het inkoopbeleid. Het CDA streeft naar een gemeentelijk inkoopbeleid gebaseerd op 100% gerecyclede materialen en/of 100% recyclebaarheid tegen het eind van de raadsperiode.
- De gemeente breidt de mobiele telefonie-app uit met een digitaal loket voor burgerinitiatieven, -vragen, -klachten of -tips over verduurzaming van de lokale omgeving.
- Het CDA is voorstander van een jaarlijks terugkerende voorlichting op basis- en middelbaar onderwijs over duurzaamheid, bijvoorbeeld door gastdocenten uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van huishoudelijk afval. In de overeenkomst met de inzamelaar wordt gestreefd naar zo veel mogelijk recycling van afvalproducten. De reststroom die overblijft, wordt nuttig gebruikt (energieopwekking of anderszins). Het streven moet zijn: 1) voorkomen van primair grondstoffengebruik, 2) voorkomen van afval, 3) hergebruik en 4) recycling. In 2022 heeft de gemeente een afvalscheidingspercentage van 60% en in 2026 65%.
- Het CDA wil dat inwoners en ondernemers desgewenst in staat gesteld worden een container voor plasticinzameling te hebben in plaats van het verzamelen van plastic in de zakken.
- Het huidige afvalbrengstation is verouderd. Er worden plannen opgesteld voor een nieuw afvalbrengstation dat duurzaam, gebruiksvriendelijk, veilig en toekomstbestendig is.
- Bij de evaluatie van het bestaande afvalinzamelingscontract staat duurzaamheid en circulariteit, naast tariefstelling centraal. De afvalstoffenheffing gaat waar mogelijk verder omlaag.
- Tegen de verrommeling van de plantsoenen en de groene reserve wordt waar mogelijk intensief handhavend opgetreden, zowel qua illegale afvalstort, lozingen naar het oppervlaktewater en in het riool of anderszins. De gemeente trekt hierbij nauw op met de waterschappen.

6.5. Energietransitie

Wat is ons doel?

Energietransitie is de omslag naar een lager energiegebruik, opgewekt met hernieuwbare energie. Nederland loopt ver achter op de doelstellingen voor duurzame energie en behoort tot de hekkensluiters in de EU. Fossiele brandstoffen zoals aardolie, aardgas en kolen zorgen nu nog voor ongeveer 95 procent van ons energieverbruik. Maar 5 procent van het energieverbruik wordt

opgewekt met hernieuwbare, duurzame energie. Een probleem dat vooral op lokaal niveau opgelost moet worden.

‘De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen’, ofwel goed ‘rentmeesterschap’ vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. Het CDA is van oudsher de partij van het maatschappelijk initiatief en het zo laag mogelijk in de samenleving neerleggen van verantwoordelijkheden. Ook op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel.

De meerwaarde vanuit het CDA-gedachtegoed is om vanuit de samenleving zelf - via gedrag, houding en acceptatie - de energietransitie te bewerkstelligen, in plaats van bovenaf aan de samenleving op te leggen. Door de verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving terug te leggen, kan er draagvlak worden gevonden. Dit willen wij nadrukkelijk samen oppakken met de provincie Zuid-Holland en de betrokken waterschappen om in de regio de verbindingen met de inwoners en het bedrijfsleven te leggen.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA wil dat de gemeente, naar het voorbeeld van de provincie Zuid-Holland en waar mogelijk met aangrenzende gemeenten, een Energiekansenkaart opstelt om inzicht te krijgen in de kansen die er zijn op het gebied van hernieuwbare en duurzame energiebronnen.
- De gemeente koopt tegen eind 2018 in Nederland opgewekte groene energie in die haar volledige energiebehoefte afdekt.
- De gemeente stimuleert dat inwoners en maatschappelijke organisaties deelnemen aan coöperaties voor duurzame energieopwekking, zodat het energieverbruik van deelnemers tegen het eind van de raadsperiode voor 25% is afgedekt door groene energieopwekking.
- In navolging van het lokale Windvogel-initiatief wil het CDA ook het ontstaan van een regionale energiecoöperatie (tussen deelnemers uit Lansingerland en één of meerdere aangrenzende gemeentes) stimuleren, zoals een vereniging voor collectief bezit van windmolens.
- Bij de aanleg van windmolens moeten de omwonenden daar zelf profijt van hebben, bijvoorbeeld door een lagere energierekening, door mede-aanhouder te zijn of een jaarlijkse investering in de lokale gemeenschap. Ook wanneer windmolens die met subsidie zijn neergezet na afloop van de subsidieperiode met winst worden doorverkocht, vloeit een deel van de opbrengst terug naar de samenleving.
- Het CDA streeft ernaar dat tegen eind 2020 zonnepanelen zijn geplaatst op de daarvoor geschikte daken van maatschappelijk vastgoed binnen de gemeentegrenzen. Het CDA wil bovendien binnen vijf jaar het volledige maatschappelijk vastgoed verduurzamen waardoor ze voldoen aan de bepalingen van de wet milieubeheer.
- Het aantal oplaadstations voor elektrische auto's wordt zodanig uitgebreid, dat inwoners tegen het eind van de raadsperiode binnen loopafstand een oplaadstation kunnen bereiken. Bij herinrichting van openbare gebieden houdt de gemeente rekening met vergroting van het aantal laadstations.
- Het CDA dringt aan op duurzaam bouwen bij nieuwbouwprojecten, zoals het mogelijk maken van duurzame energieprojecten in bestemmingsplannen, de nul-op-de-meterwoningen en geen bouwleges vragen bij duurzame investeringen. Het CDA is er voorstander van dat voor nieuwe woningbouwprojecten alleen nog een omgevingsvergunning worden afgegeven als deze woningen energieneutraal zijn. Het CDA wil dat het gebruik van aardgas bij nieuwbouwprojecten van woningen stopt.

- Isolatie van bestaande gebouwen is een van de meest effectieve manieren om de uitstoot van CO2 terug te dringen: energie die niet wordt afgenomen hoeft niet te worden bespaard. Het CDA stimuleert particulier initiatief, binnen de gemeentelijke mogelijkheden, om woningen, bedrijven en gebouwen in Lansingerland voor het jaar 2030 te isoleren. Bij bestaande bouw kunnen samen met (woningbouw)coöperaties de sociale huur- en koopwoningen energiezuiniger worden gemaakt.
- Het CDA streeft er naar dat biogas kan worden ingezet bij bestaande gasleidingen in samenwerking met betrokken partijen. De gemeente stimuleert niet alleen dat bestaande woningen van gas los gaan, maar faciliteert dit waar mogelijk ook door inwoners hiervoor financieringsmogelijkheden aan te reiken.
- Uiterlijk in 2050 moeten alle woningen samen energieneutraal zijn.

In het Omgevingsplan wil het CDA (in samenwerking met betrokken partijen zoals de netbeheerder en woningcorporaties) technologieneutrale voorwaarden kunnen stellen aan de keuze voor de toekomstige energie-infrastructuur.

6.6. Prettige leefomgeving

Wat is ons doel?

In Lansingerland is het een prettig wonen. In de wijken is veel groen aanwezig en samen met de groene schil om Lansingerland is er sprake van een parkstadachtige omgeving. Op het achterstallige groenonderhoud wordt een inhaalslag gemaakt. Waar mogelijk zijn mooie bloemperken aanwezig en is er variatie in de wijze waarop het beheer van groen plaatsvindt. In onze drukke omgeving vraagt de bestrijding van geluid, stof, stankoverlast en de zorg om het water bijzondere aandacht.

Hoe willen we dat bereiken?

- Voor de kwaliteit van het groenonderhoud zetten we in op niveau B. Op zichtplekken in de centra en rond stations wordt gestreefd naar een hoger niveau. Op plaatsen geschikt voor extensief beheer wordt ecologisch beheer zo veel mogelijk toegepast, met aangepast maaibeleid voor vergroting biodiversiteit.
- Alle inwoners en bedrijven zijn aangesloten op de riolering. Beheer en onderhoud van riolering vindt planmatig plaats.
- Samen met de waterschappen werkt de gemeente aan een constante verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater. Uitgangspunt hierbij is de kaderrichtlijn water. De gemeente ondersteunt initiatieven om te voorkomen dat medicijnresten en andere vervuilende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De gemeente spoort de waterschappen aan tot handhaving van niet toegestane lozing van bedrijfsafvalwater ter voorkoming van emissie van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen (nutriënten) en overige vervuilende stoffen;
- De gemeente ondersteunt initiatieven voor inzameling van niet gebruikte medicijnen samen met apothekers. Emissie van overige vervuilende stoffen wordt bij de bron aangepakt of gesaneerd
- Het klimaat verandert sneller dan gedacht. Onze omgeving is daar niet op gemaakt. De riolering en het watersysteem kunnen normale buien aan, maar op toenemende hoosbuien zijn ze niet gemaakt. De gemeente zet daarom afkoppelsystemen op waardoor regenwater niet meer in het riool belandt. Verder zetten we in op groene tuinen en minder versterking;
- In samenspraak met de Stichting Stop Geluidsoverlast HSL ziet de gemeente erop toe dat de middelen die het Rijk heeft toegezegd voor vermindering van de geluidsoverlast op een doelmatige en effectieve manier worden ingezet.

- Het CDA is tegen iedere vorm van uitbreiding van de geluidscontouren van Rotterdam – The Hague Airport. Het beperkte economische voordeel weegt niet op tegen de lasten die een deel van onze inwoners ondervinden als gevolg van de geluidsoverlast van de vliegtuigen.
- Het uitplaatsen van de helikopters naar een andere plek in de regio om meer vliegtuigen te kunnen laten vertrekken en landen binnen de geluidsruijnte van Rotterdam – The Hague Airport is voor de overlast in Lansingerland nadelig. Het CDA verzet zich daarom tegen deze maatregel.
- De aanleg van de verlengde A16 is voor het CDA een onomkeerbaar feit. In de aanlegfase zien wij erop toe dat minimaal de toegezegde geluidsmaatregelen en de natuurcompensatiemaatregelen worden genomen en waar mogelijk aanvullende maatregelen. Om dit te bereiken werkt het CDA nauw samen partijgenoten in de Tweede Kamer, Provinciale Staten en omliggende gemeenten.
- Bouwen in Wilderszijde kan alleen binnen een verantwoorde geluidscontour. Nadere studie voor deze bouwlocatie is noodzakelijk om een goed leefklimaat te waarborgen voor toekomstige bewoners.

6.7. Mobiliteit

Wat is ons doel?

Lansingerland heeft een centrale positie in de Metropoolregio Rotterdam – Den Haag. Als gevolg daarvan hebben wij de maken met grote uitdagingen op het gebied van mobiliteit, die zowel kansen als uitdagingen met zich mee brengen.

De bouw van de verlengde A16 zal de komende jaren veel impact hebben op ons gebied. Wij zullen moeten anticiperen op de gevolgen van de komst van deze nieuwe Rijksweg. Daarnaast moeten we blijven investeren in de mobiliteitsvraagstukken binnen onze kernen. Het mobiliteitsplan Berkel is nog niet voltooid, dat heeft prioriteit. Daarnaast is het van belang dat een dergelijk mobiliteitsplan ook voor Bergschenhoek en Bleiswijk wordt opgesteld. Veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers heeft daarbij prioriteit. Ook wordt er rekening gehouden met de opkomst van de elektrische fiets.

Binnen de metropoolregio wordt steeds meer gediscussieerd over uitbreiding van het LightRail netwerk, zoals de RandstadRail. Een discussie die Lansingerland moet aangrijpen om een metrolijn te realiseren op het tracé van de huidige ZoRo busbaan.

Hoe willen we dat bereiken?

- We zetten de intensieve discussie met de Provincie Zuid Holland voor uitbreiding van de N209 en N471 krachtig voort. Uitgangspunt is dat beide wegen volledig twee keer twee baans worden, met vergaande maatregelen zoals ondertunneling zodat de overlast voor omwonenden niet toeneemt. Zo voorkomen we dat Lansingerland vast komt te zitten als de verlengde A16 open gaat.
- Waar mogelijk worden de fietsoversteken over de N209 aangepast naar een fietstunnel.
- Het mobiliteitsplan Berkel wordt volledig uitgevoerd en zal volledig afgerond zijn in 2022. Het CDA zal geen enkele concessie doen ten opzichte van het eerder door de Raad aangenomen plan.
- Er wordt een mobiliteitsplan Bleiswijk en Bergschenhoek opgesteld, om in beeld te krijgen op welke plekken doorstroming en verkeersveiligheid aangepakt moeten worden. Onderdeel van dit plan in Bleiswijk is in ieder geval een “Actieplan Hoefweg”.
- Als de kans zich voordoet werkt Lansingerland actief mee aan het verrailen van de ZoRo busbaan, zodat we een tweede metrolijn door Lansingerland krijgen.
- Het fietsveiligheidsplan zal om de twee jaar geactualiseerd worden, met daarbij een actiepuntenlijst van gevaarlijke punten die aangepakt moeten worden.

- Samen met Veilig Verkeer Nederland en de VNG gaan wij bekijken hoe we de groei van het gebruik van de elektrische fiets op een veilige manier in ons fietsnetwerk kunnen verwerken.
- Het CDA wil dat er een fietssnelweg komt tussen Zoetermeer en Rotterdam en tussen de drie kernen Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs richting Delft, om langere afstanden af te leggen en recreatief eerder op de fiets te stappen.

6.8. Gezonde gemeentefinanciën

Wat is ons doel?

Lansingerland is na een donkere periode weer een financieel gezonde gemeente. Hier heeft het CDA de afgelopen vier jaar binnen het College de verantwoordelijkheid voor genomen. We willen de gemeente financieel gezond en stabiel houden, de schuldenlast van de gemeente verder afbouwen en de lokale lasten betaalbaar houden. Het CDA gaat verantwoord om met belastinggeld naar een OZB rond het landelijke gemiddelde, uitgaande van een huis met een gemiddelde OZB waarde.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het succesvolle grondbeleid van de afgelopen jaren wordt voortgezet. Naarmate meer projecten klaar zijn worden de risico's kleiner. Met de opbrengst lost de gemeente de schuld af.
- De OZB mag in ieder geval niet meer stijgen dan het inflatiepercentage.
- De rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn kostendekkend.
- Bij leges streven we naar kostendekkende tarieven, tenzij we maatschappelijke initiatieven en gemeenschapszin willen aanmoedigen. Denk hierbij aan activiteiten voor goede doelen en activiteiten van (oranje)verenigingen.
- Jaarlijks hanteert de gemeente een buffer van 1 miljoen euro in de begroting, zodat we voorkomen dat we bij een klein beetje tegenslag direct moeten gaan bezuinigen.
- De gemeente hoort geen aandelen te hebben van commerciële bedrijven. Daarom is het CDA voorstander van het verkopen van de ENECO-aandelen. De gemeente blijft wel aandeelhouder van netbedrijf Stedin. De opbrengst wordt gebruikt om een duurzaamheidsfonds op te richten en schulden af te lossen.
- Gemeentelijke garantstellingen worden expliciet inclusief risico's aan de raad vermeld in alle relevante stukken.

7. Dienstverlening en bestuur

De gemeente is de bestuurslaag die het dichtst bij de mensen staat; zij vormt de basis van ons openbaar bestuur. Verreweg de meeste zaken waar inwoners in het dagelijks leven mee worden geconfronteerd, spelen zich af op het niveau van de gemeente. Met de grote decentralisaties, afgelopen jaren, in het sociaal domein, is functie van de gemeente als *eerste overheid* verder versterkt. En met de invoering, in 2019, van de Omgevingswet, zal de kaderstellende rol van de gemeente voor de fysieke leefomgeving worden vergroot.

Het CDA gaat uit van een betrouwbare en degelijke overheid, zich opstelt als moderne, efficiënte publieke dienstverlener en inspeelt op de kracht van en maatschappelijke initiatieven in de lokale samenleving. Het gemeentebestuur schept randvoorwaarden, stimuleert en borgt publieke belangen. De gemeente is immers van ons allemaal.

Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en instellingen moeten ervan op aan kunnen dat het beleid van de overheid, gemaakte afspraken of gewekte verwachtingen niet zomaar veranderd of geschonden kunnen worden. Een betrouwbare overheid betekent ook dat in de openbaarheid verantwoording wordt afgelegd over het gevoerde beleid. Verder betekent het dat

wordt toegezien op de naleving van wettelijke regels en voorschriften en dat deze consistent en slagvaardig worden gehandhaafd.

7.1. Dienstverlening

Wat is ons doel?

De dienstverlening en informatievoorziening moet snel en gemakkelijk toegankelijk zijn. Het CDA streeft ernaar dat alle diensten van onze gemeente via internet benaderbaar zijn. Dit mag echter niet ten koste gaan van de mogelijkheid van persoonlijk contact via telefoon, een afspraak op één van de servicepunten of anderszins. De menselijke maat moet bij de inrichting van de dienstverlening en in ieder contact (digitaal en fysiek of persoonlijk) voorop blijven staan.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente past zich aan op de flexibele werktijden van mensen. Avondopenstellingen, het werken op afspraak en het bezoek van ouderen, die zelf niet naar de balie kunnen komen, zijn voorbeelden van klantgerichte dienstverlening voor alle inwoners.
- Medewerkers van de gemeente hebben een representatieve uitstraling. De gemeente stelt een kledingvoorschrift op waarin omschreven wordt welke kleding voor ambtenaren acceptabel is.
- Er blijft een servicepunt van de gemeente in het centrum van de kern Bleiswijk.
- Digitale informatie en dienstverlening moet worden uitgebreid en gemakkelijk vindbaar zijn. De zoekfunctie binnen de gemeentelijke website moet beter worden ingeregeld.
- Behalve een goede dienstverlener is de overheid ook een betrouwbare opdrachtgever die rechtmatig en doelmatig diensten inkoopt en snel (binnen 30 dagen) haar rekeningen betaalt.
- Er komt een loket voor alle ruimtelijke plannen, zodat inwoners niet meer langs verschillende overheden (waterschap, gemeente) hoeven als zij een plan hebben.

7.2. Gemeentelijke samenwerking

Wat is ons doel?

Gemeenten krijgen steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente die niet alleen aan, omdat het ingewikkelde zaken zijn (jeugdzorg) of omdat ze gemeentegrenzen overschrijden (arbeidsmarktfragen). Soms kiezen gemeenten voor samenwerking met andere gemeenten omdat het dan goedkoper kan en dus minder belastinggeld vergt. Samenwerking is dan ook een goede optie om als gemeente kwaliteit te kunnen leveren. Maar uitgangspunt moet steeds zijn dat de samenwerking niet leidt tot een grootschalige en afstandelijke organisatie. Het CDA streeft naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling blijft van de lokale bevolking.

Hoe willen we dat bereiken?

- Het CDA is voorstander van samenwerkingsverbanden als de democratische legitimiteit voldoende gewaarborgd is. Gemeenteraden - en daarmee inwoners van gemeenten - moeten een daadwerkelijke stem hebben bij regionale samenwerking.
- Het CDA is voorstander van gemeentelijke samenwerking op gebied van bijvoorbeeld ondersteunende functies (de bedrijfsvoering) of de bij de inrichting van de digitale dienstverlening, waar de inwoners en bedrijven de overheid als één willen zien opereren, dan als een samenstel van organisaties met elk hun eigen werkwijzen en ICT-oplossingen. Bij de invoering van de Omgevingswet is een dergelijk gemeentelijke en regionale samenwerking geboden.

- Er wordt een waterplan opgesteld waarbij de gemeente en de waterschappen samenwerken, er komt daardoor een integraal beleid rond water.

7.3. Bestuur

Wat is ons doel?

CDA politici staan midden in de samenleving. Zij lopen niet weg voor bestuurlijke verantwoordelijkheid. In de visie van het CDA is een belangrijk doel van het gemeentebestuur inspelen op de dynamiek van de lokale samenleving: op een actief verenigingsleven, een gezond bedrijfsleven, levendige dorpskernen, maar ook op onderlinge betrokkenheid van inwoners in buurten en wijken. Er is, met andere woorden, geen gemeentebestuur dat de lokale samenleving 'stuurt'.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeenteraad werkt nu volgens het BOB – model, Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming. In de beeldvorming is veel ruimte voor de lokale samenleving. Het CDA wil dat behouden en versterken.
- CDA-politici zijn betrokken bij de lokale samenleving, gericht op samenwerking met inwoners, onze verenigingen en bedrijven.
- Gezien de omvang en daarmee toegenomen complexiteit van onze gemeente, stellen wij bestuurlijke kwaliteit en ervaringsdeskundigheid van een wethouder boven het uitgangspunt dat deze binnen de gemeente woonachtig dient te zijn.